

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2011. október 7-én megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és 2011. október 17. napján kihirdette az alábbi

í t é l e t e t :

A bűnszervezetben, kereskedéssel, jelentős mennyiségre elkövetett kábítószerrel visszaélés büntette és más bűncselekmény miatt I.rendű vádlott neve és társai ellen indított büntetőügyben a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 2011. évi március hó 16. napján kihirdetett 4.B.344/2008/354. számú ítéletét megváltoztatja a következők szerint.

II.r. vádlottnak Btk.282/A. §-ba ütköző cselekményét a Btk.282/A.§. (3) bekezdése szerint minősíti.

III.r. vádlott a Btk. 282.§ (1) bekezdésébe ütköző cselekményét bűnsegédként követte el,

V.r. vádlottnak a Btk. 282/A. §-ba ütköző cselekményét a Btk. 282/A.§. (3) bekezdése szerinti minősíti, melyet bűnsegédként követett el,

VI.r. vádlott a Btk.282. § (1) bekezdésbe ütköző cselekményét bűnsegédként követte el.

Valamennyi vádlottnál a határozat rendelkező részéből a bűncselekmények minősítéséből a bűnszervezet tagjaként elkövetésre utalást mellőzi.

A bíróság a vádlottak szabadságvesztés büntetéseit I.r. vádlottnál 11 (tizenegy) év, II.r. vádlottnál 7 (hét) év 6 (hat) hónap, III.r. vádlottnál 5 (öt) év 6 (hat), hónap,IV.r. vádlottnál 10 (tíz) év, V.r. vádlottnál 7 (hét) év 6 (hat) hónap, VI.r. vádlottnál 6 (hat) év fegyházbüntetésre enyhíti.

A kiszabott büntetéseket, mint bűnszervezetben elkövetőkkel szemben tekinti az ítéltábla kiszabottnak.

Egyebekben az első fokú ítéletet helybenhagyja.

A II.r.,III.r., V.r., VI.r. vádlottak által az első fokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt beszámítja a kiszabott szabadságvesztés tartamába.

A másodfokú eljárásban 107.875 (egyszázhétezer-nyolcszázhetvenöt) Ft - az államot terhelő - bűnügyi költség merült fel.

I n d o k o l á s :

I.

A Hajdú-Bihar Megyei Bíróság a rendelkező részben megjelölt ítéletében I. r. vádlottat bűnösnek mondta ki bűnszervezet tagjaként elkövetett kábítószerrel visszaélés bűntettében (Btk. 282. § (1) bekezdés (2) bekezdés b/ pont), mint társtettest, bűnszervezet tagjaként elkövetett kábítószerrel visszaélés bűntettében (Btk. 282/A. § (1) bekezdés (3) bekezdés), mint társtettest, és szerzői jog megsértésének vétségében (Btk. 329/A. § (1) bekezdés). Ezért mint visszaesőt halmazati büntetésül 13 év fegyházbüntetésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte, valamint elrendelte a Nyíregyházi Városi Bíróság 38.B.2352/2001/26. számú 2004. március 17. napján kelt ítéletével, illetőleg a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság 2.Bf.382/2004/22. számú ítéletével 2005. november 25. napján jogerősen kiszabott 2 év börtönbüntetés utólagos végrehajtását.

II. r. vádlottat bűnösnek mondta ki bűnszervezet tagjaként elkövetett kábítószerrel visszaélés bűntettében (Btk. 282. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b/ pont), mint társtettest, bűnszervezet tagjaként elkövetett kábítószerrel visszaélés bűntettében (Btk. 282/A. § (1) bekezdés, (6) bekezdés b/ pont), mint társtettest, és őt halmazati büntetésül 9 év fegyházbüntetésre és 9 év közügyektől eltiltásra ítélte.

III. r. vádlottat bűnösnek mondta ki bűnszervezet tagjaként elkövetett kábítószerrel visszaélés bűntettében (Btk. 282. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b/ pont), mint társtettest, bűnszervezet tagjaként elkövetett kábítószerrel visszaélés bűntettében (Btk. 282/A. § (1) bekezdés, (3) bekezdés), mint társtettest, és őt halmazati büntetésül 11 év fegyházbüntetésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte.

IV. r. vádlottat bűnösnek mondta ki bűnszervezet tagjaként elkövetett kábítószerrel visszaélés bűntettében (Btk. 282. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b/ pont), mint társtettest, és bűnszervezet tagjaként elkövetett kábítószerrel visszaélés bűntettében (Btk. 282/A. § (1) bekezdés, (3) bekezdés), mint társtettest. A bíróság ezért IV. r. vádlottat halmazati büntetésül 12 év fegyházbüntetésre ítélte, illetve őt 10 év időtartamra a Magyar Köztársaság területéről kiutasította.

V. r. vádlottat bűnösnek mondta ki bűnszervezet tagjaként elkövetett kábítószerrel visszaélés bűntettében (Btk. 282. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b/ pont), mint társtettest, és bűnszervezet tagjaként elkövetett kábítószerrel visszaélés bűntettében (Btk. 282/A. § (1) bekezdés, (6) bekezdés b/ pont), mint társtettest, és őt halmazati büntetésül 9 év fegyházbüntetésre és 9 év közügyektől eltiltásra ítélte.

VI. r. vádlottat bűnösnek mondta ki bűnszervezet tagjaként elkövetett kábítószerrel visszaélés bűntettében (Btk. 282. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b/ pont), mint társtettest, és bűnszervezet tagjaként elkövetett kábítószerrel visszaélés bűntettében (Btk. 282/A. § (1) bekezdés, (6) bekezdés b/ pont), mint társtettest, és őt ezért halmazati büntetésül 8 év fegyházbüntetésre és 8 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Valamennyi vádlottnál megállapította, hogy kizárt a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége.

Az első fokon eljáró bíróság a kiszabott szabadságvesztés büntetések tartamába beszámítani rendelte a vádlottak által előzetes fogvatartásban töltött teljes időtartamot. Míg II. r., V. r. vádlott által házi őrizetben töltött időtartamot akként, hogy egy napi fegyházbüntetésnek 5 nap házi őrizetben töltött idő felel meg.

Rendelkezett az első fokon eljáró bíróság a lefoglalt bűnjelek elkobzásáról, azok lefoglalásának megszüntetéséről, illetve kiadásáról, valamint a bűnügyi költség viseléséről is.

Az első fokon eljáró bíróság I. r. vádlottól lefoglalt 342 050 forint, míg a II. r. vádlottól lefoglalt 1 100 000 forintra nézve vagyonekobzást rendelt el, illetve I. r. vádlottal szemben további 40 000 forintra, míg II. r. vádlottal szemben további 36 000 forintra rendelt el vagyonekobzást.

II.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész az I. r. vádlott terhére jelentett be fellebbezést hosszabb tartamú fegyházbüntetés kiszabása végett, melyet a Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf.286/2008/30-II. számú átiratában fenntartott. Indítványozta a fellebbviteli főügyészség, hogy a Debreceni Ítéltábla az ítéletet úgy változtassa meg, hogy I. r. vádlottal szemben kiszabott fegyház, mint főbüntetés mértékét emelje fel, míg az ítéletet II. r., III. r., V. r., VI. r. vádlottak vonatkozásában hagyja helyben. A Bf.286/2008/30-III. számú átiratában a Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a IV. r. vádlottra nézve bejelentett védelmi fellebbezést alaptalannak tartva, az ítélet IV. r. vádlott tekintetében történő helybenhagyását indítványozta.

Az I., valamint a II. r. vádlott és meghatalmazott védőjük a bűnszervezet megállapítása miatt enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést. A védő írásban is indokolt fellebbezésében fenntartotta azon álláspontját, hogy az elsőfokú ítélet a Be. 351. § (2) bekezdés c/ és d/ pontjában írtak szerint megalapozatlan. Ezen megalapozatlansági okot korrigálhatónak találta oly módon, hogy a bűnszervezet és a kereskedelemmel elkövetett kábítószerrel visszaélés megállapíthatóságát a bíróság mellőzi, és lényegesen enyhíti a kiszabott büntetést és börtön végrehajtási fokozatot állapít meg, illetve mellőzi a lefoglalt 1 100 000 forint vonatkozásában a vagyonekobzást. A védelem álláspontja szerint nincs annyi bizonyíték az ügyben, ami alátámasztaná azt, hogy a vádlottak bűnszervezetben követték el a bűncselekményt. Iratellenesnek találta az ítélet azon megállapítását, mely szerint I. és II. r. vádlottak közvetlenül részesültek a kábítószer kereskedelem hasznából, míg a többiek alkalomszerűen, pontosan meg nem határozható összeget kaptak. Valójában semmilyen bizonyíték nincs arra nézve, hogy volt-e bármilyen megállapodás, illetve elosztás a bűncselekményből származó haszonból. Ugyancsak iratellenesnek találta azon megállapítását az ítéletnek, hogy 2007. január 30. napján Hollandiában 10 000 eurót adott volna át a IV. r. vádlottnak. ugyanis tanúként szerepelt az eljárásban. Bár a bíróság álláspontja szerint tevékeny részese a bűnszervezetnek, a vád azonban nem tartotta indokoltnak az ő gyanúsított kihallgatását, így az ő személyét, mint a bűnszervezet nélkülözhetetlen részét nem lehet beemlíteni a tényállásba. Őt szükséges lett volna nyomatékosabban figyelmeztetni a vallomás megtagadási jogára, ugyanis a kioktatás

megértése esetén a tanúnak érdeke lett volna a vallomástétel megtagadásának jogával élni. tevékenységéhez kapcsolódik az ítélet 57. oldalának az a megállapítása, mely szerint a kábítószer kereskedői tevékenységet folytató szervezetnek a tagja. Ha a bíróság a tanú személyét terheltként kezeli, akkor vallomását ki kell rekeszteni a bizonyítékok sorából.

Ugyancsak megalapozatlan az a következtetés, hogy I. r., V. r. vádlottnak értékesítés céljából adott volna át kábítószer, ugyanis az ő beszélgetésük, illetőleg a lefoglalt jegyzetben található elszámolási adatok I. r. vádlott intervenciós kukorica bértárolásának apropóján keletkeztek. VI. r. vádlottnál ugyancsak nem támasztja alá a lehallgatási anyag azt az ítélet által tényként kezelt körülményt, hogy az utastér megbontása a gépkocsiban kábítószer elrejtése érdekében történt.

A 2007. február 19. napján folytatott telefonbeszélgetésből azt a következtetést vonta le az első fokon eljáró bíróság, hogy a II. r. vádlott is terjesztője a kábítószernek, azonban a védelem megítélése szerint ezen beszélgetésből, valamint abból a tényből, hogy a szülei lakásán anyagmaradványokat találtak, a II. r. vádlott fogyasztó jellegű magatartására vonható le következtetés.

A bíróság a tényállásban azt rögzíti, hogy a IV. r. vádlott 2007. február 2., 11. és 20-án több kilogramm és több ezer euró értékű kábítószer hozott Magyarországra, azonban ez a megállapítás is iratellenes.

Helytelennek ítéli meg a védelem, hogy a bíróság elvetette I. r. vádlott azon védekezését, miszerint a „tik-tak” és a „kuki” kifejezések nem kábítószerrel szólnak, mondván, hogy egyéb áru kereskedelme a vádbeli időszakban nem volt összefüggésbe hozható az I. r. vádlott cselekvőségével. Ezzel szemben azonban az I. r. vádlott, mint a Kft volt ügyvezetője intervenciós kukorica bértárolással foglalkozott. Ezen tevékenysége kapcsán a Heves Megyei Bíróság 10.B.230/2009/5. számú ítéletével sikkasztás büntette miatt el is ítélte, így a Heves Megyei Bíróság ítélete is alátámasztja, hogy I. és V. r. vádlott közötti beszélgetés során nem kábítószer forgalmazásáról volt szó.

Ugyancsak téves a bíróság logikai következtetése, amikor tanú azon nyilatkozatát értékelte kábítószer kereskedéssel összefüggésbe hozható magatartásként, hogy „összesepregetett 40 000 forintot”. Ez a mérlegelés is teljesen alaptalan, ténybeli hiányosságokon alapul, abból nem lehet a II. r. vádlott kereskedői típusú magatartására következtetni. A lefoglalt 1 millió 100 forintra vonatkozóan a II. r. vádlott élettársának nyilatkozatából és abból a tényből, hogy Farkas Alexandra lakásán kábítószer jellegű anyagmaradványok voltak, nem lehet következtetni arra, hogy a lefoglalt pénzösszeg II. r. vádlott általi kábítószer forgalmazásból jött össze. Ezzel kapcsolatban előadta a védelem, hogy II. r. vádlott a vádbeli cselekményt nem sokkal megelőzően igazolhatóan provident kölcsönt vett fel. Ha bűncselekményből származó nagyságrendekkel nagyobb összeggel rendelkezik, akkor miért kellene hitelt felvennie. Éppen ezért nem cáfolható azon állítása, miszerint a lefoglalt 1 100 000 forint az ő megtakarítását, vagyonát képezi. A II. és az V. r. vádlott kereskedői típusú magatartásával kapcsolatban a védelmi fellebbezés úgy véli, hogy a megyei bíróság olyan ténybeli megállapításokat tett, amelyek valójában a megalapozott gyanú szintjét sem haladják meg. Erre utalnak a több esetben meghatározatlan mennyiségi és minőségi kitételek, amik a kétséget kizáró bizonyosság

törvényi követelményét nem teljesítik. A bűnszervezettel kapcsolatban a védelmi fellebbezés utal arra, hogy az indokolási kötelezettség körében a megyei bíróság csupán a 4/2005.BJE. határozatot emelte be az ítéletbe, de valójában adós maradt annak indokolásával, hogy jelen esetben mi a bűnszövetség, illetőleg a bűnszervezet közötti különbség.

A bűnszervezet esetében egy minőségileg magasabb rendű, összehangolt és valóban hosszabb időre szervezetten működő csoportos elkövetést kell feltételezni. A védői álláspont szerint a bűnszervezet megállapíthatóságának alapfeltétele elsődlegesen a hosszabb időre történő szervezettség, amely feltételezi a relatíve hosszabb idejű bűnös közös múlt bizonyíthatóságát és megkívánja bizonyos személyi és tárgyi feltételek meglétét, így olyan pénzügyi háttérrel, amellyel a szervezet folyamatosan működtethető. Ehhez képest a jelen ügyben szereplő vádlottak esetében a szervezetlenség érhető tetten és a stabil pénzügyi háttér hiánya, amit a bíróság is úgy értékelt, hogy eseti jelleggel történtek az elszámolások.

Utalt arra az ítélkezési gyakorlatra, ami a Debreceni Ítéltábla illetékességi területén alakult ki, így a Bf.III.268/2010., illetőleg a Bf.II.300/2010. számú ügyekre, ahol csupán bűnszövetséget állapított meg a bíróság. Éppen ezért indítványozza, hogy a Debreceni Ítéltábla a bűnszervezetben való elkövetés megállapítását mellőzze, és lényegesen enyhébb büntetést szabjon ki.

I. r. vádlott külön is előterjesztette fellebbezésének írásbeli indokait. Ebben elsősorban azon védekezését ismételte meg, hogy gyermekkorától mezőgazdasággal foglalkozik. Ez a mezőgazdasági tevékenység nem egy fedő tevékenység, ő ténylegesen is szándékozott Németországból szarvasmarhát behozni és ezen ok kapcsán került kapcsolatba IV. r. vádlottal. Vitatta, hogy ő bűnszervezetet irányított volna, mert bár jogi végzettsége nincs, de egyszerű laikusként is van elképzelése arról, hogy mi minősül bűnszervezetnek. Az ő meglátása szerint is szigorú alárendeltségi viszonynak kell lenni egy bűnszervezetben, itt azonban egy buta hibáktól hemzsegő alkalmi kapcsolatokról volt szó rokoni szálakkal megerősítetten.

II. r. vádlott másodfokú eljárásban meghatalmazott védője által előterjesztett fellebbezési indoklás első sorban vitatta, hogy a Hajdú-Bihar Megyei Főügyészség által előterjesztett vádirat a törvényes vád fogalmának megfelelt volna. A vádirat ugyanis az I. és IV. r. vádlott cselekvőségét igyekszik kiemelni, azonban a II. r. vádlott esetében ezzel adós maradt és nála csupán általános megállapításokat tesz. A II. r. vádlottra vonatkozó vádirati tényállásrészek esetén a büntetőjogi felelősség kérdéséhez szükséges minimális tények sem szerepelnek, az konkrétumot nem tartalmaz. Nem tartalmazza, hogy a bűnszervezetben a II. r. vádlottnak mi volt a feladata, abban miként vett részt. A vádirat ilyen tényállása ellentétes a Római Egyezmény VI. Cikkében szabályozott tisztességes eljáráshoz való joggal is.

Eljárási hibát vétett az elsőfokú bíróság, amikor tolmácsot, aki az eljárásban IV. r. vádlott miatt vett részt, nem oktatta ki a hamis tanúzás törvényi következményeire, amely jogszabálysértés az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítására ad alapot.

Emellett az eljárás során beszerezett, a Be. 206/A. § (6) bekezdés szerinti határozat nem használható fel, mert az nem az arra jogosulttól származik. A Bny.496/2007/2. számú határozatban a Debreceni Városi Bíróság nyomozási bírója engedélyezte a titkos információgyűjtésnek a büntetőeljárás során történő felhasználását. A határozat aláírója aki azonban a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság bírója, elnökhelyettese és a Hajdú-Bihar Megyei Bíróságra van beosztva. Ő a Debreceni Városi Bíróságon határozatot nem hozhatott volna, nyomozási bírónak sincs kinevezve, nyomozási bíróként ő nem járhat el. Éppen ezért a titkos információgyűjtés eredményének a felhasználásáról rendelkező határozat nem a jogosulttól származik, így az ügyben a titkos információgyűjtés eredményét sem lehet felhasználni. A titkos információgyűjtés eredménye azonban azért sem használható fel, mert ezen határozat nem lett a nyomozási szakaszban az iratokhoz csatolva, az csak később a bírósági eljárásban került beszerzésre. Az eljárási törvény azonban úgy rendelkezik, hogy az iratoknak az iratismertetés során kell rendelkezésre állni, ha erre pótlólag kerül sor, pótlólagos iratismertetést kell tartani. Ebből kifolyólag az elsőfokú bíróság ítéletéből kirekesztendőek mind a telefonbeszélgetések, mind az ahhoz kapcsolódó vallomások, amik az elsőfokú bíróság ítéletének gerincét képezték. Éppen ezért az elsőfokú bíróság ítélete a Be. 352. § (2) bekezdés c) és d) pontjai alapján megalapozatlan.

Jogszabálysértőnek ítéli meg ezen túl a bíróság mérlegelését, melynek során a bizonyítékokat kizárólag a vádlottak terhére értékelte és az volt a kiindulási pontja, hogy a II. r. vádlott nem is csinálhatott mást, csak kábítószerrel termesztett, holott bizonyított tény volt, hogy gazdasági társaság keretében mezőgazdasági tevékenységgel foglalkozott.

Vitatta ezen túl, hogy a telefonos cellainformáció alapján meg lehetne állapítani azt, hogy a II. r. vádlott járt a vádbeli cselekmények elkövetésének idején. Az adatszolgáltatást teljesítő telefonos társaság ugyanis rögzíti a megkeresésekre adott válaszában, hogy a cellainformáció kizárólag azt tudja megadni, hogy melyik telefontorony volt az, amelyről a beszélgetést ténylegesen lebonyolították, de ez nem jelenti azt, hogy a telefon ténylegesen az adott adótorony körzetében lett volna.

Nem tér ki az elsőfokú ítélet arra sem, hogy a II. r. vádlott tudattartalma miként alakult, tudatában volt-e annak, hogy ő milyen bűncselekményekben vesz részt, annak hogy az ő cselekménye milyen magatartásokhoz kapcsolódik.

Vitatta a fellebbezésében, hogy a vádlottak cselekménye bűnszervezet keretében valósult volna meg, ugyanis ahhoz az összehangolt működés is szükséges, míg jelen esetben legfeljebb egy alkalmi, ideiglenes jelleggel megvalósuló kapcsolatról van szó.

Úgy ítélte meg a védelmi fellebbezés, hogy a bíróság II. r. vádlottnál túl is terjeszkedett a vádon, hiszen a vádirat szemben emelt vádat kábítószer kereskedése miatt, amely téves vádemelést az eljárás során a vádhatóság nem módosított. A kereskedéssel kapcsolatban egyébként sem lehet átfogó általános kijelentéseket tenni, hanem konkrétan kellett volna tisztázni, hogy a II. r. vádlott mikor, hol, kinek értékesített kábítószerrel. Ennek hiányában az ítélet ezen része megalapozatlan.

A védő hivatkozott az Európai Bíróság Cassis de Dijon ügyben kimondott állásfoglalására, ami arról szól, hogy ha egy terméket az Európai Unió tagállamában jogszerűen állítottak

elő, akkor erre figyelemmel egy másik tagállamban azt nem lehet jogtalannak minősíteni, mivel ellenkező esetben sérülne az EK szerződés 28. Cikkének a rendelkezése, az áru szabad mozgásának alapvető szabálya. Éppen ezért vizsgálni kellett volna, hogy Hollandiában az adott kábítószerrel kapcsolatos rendelkezéseket megsértették-e vagy sem.

III. r. vádlott és védője a bűnösség megállapítása miatt felmentés érdekében jelentett be fellebbezést. A védő írásban is indokolt fellebbezésében kifejtett álláspontja szerint az elsőfokú bíróság törvényes vád hiányában állapította meg a III. r. vádlott bűnösségét. A vád tárgyává tett cselekmény körülírása ugyanis akkor lenne pontos, ha meghatározott személy ellen emelt vádban ismertetett történeti tényállás hiánytalanul tartalmazná a vád szerinti minősítésben megjelölt bűncselekmény törvényi tényállási elemeinek megfelelő konkrét tényeket, az elkövetési magatartást, a cselekmény elkövetésének helyét, idejét és a vád tárgyához kapcsolódó releváns mozzanatokat, a bünszervezetben történt elkövetésre utalva a bünszervezet tárgyi feltételeinek meglétét, azoknak a vádlott általi felismerhetőségét, a vádlott bünszervezethez kapcsolódásának, valamint az abban való részvételének módját, szándékosságát. A vádhatóság több bűncselekmény közös elkövetését tette a vád tárgyává, így nem elegendő a bizonyítási eszközök pusztá felsorolása, hanem az eredeti vádiratból és annak módosításából egyértelműen ki kellett volna tűnnie, hogy az egyes cselekmények vagy részcselekmények bizonyítására mely bizonyítási eszközök szolgálnak.

A védelemhez való jog hatékony érvényesítéséhez is elengedhetetlen lenne azoknak a tényeknek a pontos ismerete, amelyek miatt a büntető eljárás folyamatban van, ugyanis a bűnösséget megalapozó tények határozzák meg a védekezés irányát is. Ezek hiányában a vád nem alkalmas a vádlott bűnösségére vonatkozó anyagi jogi következtetések levonására. Az olyan megállapítások a vádban, mint „az I. r. vádlott a megismerkedésüket követően rövid időn belül a III. r. vádlottat bevonta kábítószerrel összefüggő jogellenes tevékenységébe” teljesen határozatlanok. Adós marad a vád azzal, hogy konkrétan milyen jogellenes tevékenységben mikor és miként került sor a III. r. vádlott bevonására. Nem tartalmazza a vádirat azt sem, hogy a III. r. vádlott a növények termesztéséhez kapcsolódóan milyen konkrét feladatot látott el. Nem szerepel a vádiratban, hogy a III. r. vádlottól milyen mennyiségű és hatóanyag tartalmú kábítószeret foglaltak le. Nem törvényes a vád, amikor ismeretlen tényekre alapítja a történeti tényállást, amire utalnak a „meg nem határozható időben”, „ismeretlen mennyiségű”, „utólag fel nem deríthető módon” kitételek. Ugyanezek a kifejezések jelennek meg az ítéleti tényállásban is. A védelem álláspontja szerint a vádmódosításban a III. r. vádlottal kapcsolatban még történeti tényállás sem szerepel.

A védelem álláspontja szerint az elsőfokú bíróság eljárása sértette a pártatlan bírósághoz való jogot azzal, hogy 10 olyan tanút is idézett, akinek meghallgatására sem a vád, sem a védelem nem tett indítványt. Az elsőfokú bíróságnak észlelni kellett volna a vádirat hiányosságait és a Be. 267. § (1) bekezdés j/ pontja alapján az eljárást meg kellett volna szüntetnie. Ezzel kapcsolatban precedens értékű döntésként utal a Legfelsőbb Bíróság Bfv.III.919/2009/5. számú ítéletére.

A védelem álláspontja szerint a bíróság a vádat nem merítette ki II. r. vádlott esetében, ugyanis a vádirati tényállásban 1/B. vádpontban megjelölt a vád által bünszervezetben elkövetett 282/A. § (1) bekezdésébe ütköző, de (3) bekezdés szerint minősülő jelentős mennyiségű kábítószerre kereskedéssel elkövetett kábítószerrel visszaélés büntettként minősített cselekményt nem bírálta el, és ennek indokát sem adta az ítéletben.

A Be. 82. § (1) bekezdés a/ pontjában szereplő abszolút vallomástételi akadályt a bíróság nem tisztázta, és a tárgyalási jegyzőkönyvek alapján tényként állapítható meg, hogy a bíróság a meghallgatott tanúk egyikénél sem tett fel erre irányuló kérdést. A vallomástételi akadály tisztázásának elmaradása miatt a tanúvallomások bizonyítási eszközként nem vehetők figyelembe.

Az elsőfokú bíróság által a III. r. vádlottra megállapított tényállás téves, mert feltételezett, az eljárás során nem bizonyított tényeken, illetve a bizonyítás anyagává tett, de a bizonyítási eszközök között a lehangsúlyosabban szereplő lehallgatási jegyzőkönyvekben foglaltak egyoldalú és téves mérlegelésén alapul, és az abból levont jogi következtetés is téves. Ezzel kapcsolatban rámutatott a következőkre:

1.) Semmilyen adat nem merült fel a bizonyítási eljárás során arra nézve, hogy a III. r. vádlott lefordította volna a cannabis növény termesztésére vonatkozó technológiai leírást tartalmazó DVD-t.

2.) Semmilyen adat nem merült fel arra nézve, hogy az I. r. vádlott fizetést teljesített a III. r. vádlott részére, de ez logikailag sem lehetséges, ugyanis nem lehet olyan termelési tevékenység hasznából fizetést teljesíteni, amely haszon még létre sem jött.

3.) Az ítélet azt tartalmazza, hogy „speciális, cannabis termesztésére szolgáló növényföld” Magyarországra szállításában a III. r. vádlott szervezési és technikai feladatokat látott el, azonban semmilyen adat nincs arra nézve, hogy ez a föld bármiben speciális lett volna, ezzel kapcsolatban szakértői vélemény sem áll rendelkezésre.

A virágföld Debrecenbe érkezésével kapcsolatosan szó szerint idézi a lehallgatási jegyzőkönyvet a védő, amelyből álláspontja szerint nem az derül ki, amit az ítélet állít, mert nem a III. r. vádlott informálta a VI. r. vádlottat a fuvar debreceni célállomásáról, illetve a szállítmány átrakódásának szükségességéről, hanem éppen fordítva, a III. r. vádlott ebből a beszélgetésből értesült az I. r. vádlottnak szóló szállítmány érkezési idejéről és helyéről, valamint a rakomány tervezett átrakásáról egy másik gépkocsira. Abból a tényből, hogy a III. r. vádlott tolmácsolta a IV. r. vádlottnak az idegen nyelven nem beszélő VI. r. vádlott kérését, miszerint intézkedés szükséges a holland kereskedőnél az áru kiadása iránt, nem vonható le az a következtetés, hogy a III. r. vádlott a föld felhasználási helyének és céljának ismeretében közreműködött volna a szállítás megszervezésében.

4.) Nem adott elfogadható indokot az elsőfokú bíróság a III. r. vádlott azon vallomásának elvetésével kapcsolatban, mely szerint 2007. január 12. napján Vámospércsen, amikor I. és IV. r. vádlott között fordítási feladatot látott el, állítása szerint 2-3 cm-es nagyságú növényeket látott. A bíróság ugyanis nem vette figyelembe a botanikus szakértő

megállapítását, amiből következik, hogy a lefoglalt növényi egyedek egy részét a helyszínre szállították ismeretlen időpontban. A III. r. vádlott az összes helyiségbe nem is látott be, és a vallomását az EON Áramszolgáltató szerződése sem cáfolja, legfeljebb egy családi ház átlagos energiafelhasználását lényegesen meghaladó összegről kiállított szolgáltatói számla igazolná az elsőfokú bíróság következtetését. Pusztán a szolgáltatói szerződés erre nem alkalmas.

5.) Nem elfogadható az elsőfokú bíróság azon indokolása, mely a logika törvényszerűségeit messzemenően nélkülözőnek minősíti az ítélet 41. oldal 2 bekezdésében a III. r. vádlottnak azt az állítását, miszerint a vámospércsi épületben látottakból hydrokultúrális növény termesztésére következtetett annak alapján, hogy az ehhez szükséges feltételeket legálisan szerezték be Hollandiából, ahol köztudottan magas színvonalú a növénytermelés. Éppen igazságügyi szakértő erősíti meg a III. r. vádlott ezzel kapcsolatos vallomását, aki arról nyilatkozott, hogy bármilyen növényt lehet mesterséges körülmények között termesztani.

6.) Az elsőfokú bíróság elfogadhatatlannak minősítette a III. r. vádlottnak az I. r. vádlottal való kapcsolata megszakítására vonatkozó vádlotti vallomását, arra hivatkozással, hogy a III. r. vádlott Budapestre költözése a legcsekélyebb mértékben sem szolgálhatta családtagjainak, így édesanyja biztonságának szavatolását. A bíróság következtetésével ellentétesen megerősítette, hogy a vádlottat 2007. március 1. napjától alkalmazni kívánta, és a III. r. vádlott nem is kapott kérdést arra nézve, hogy miként kíván édesanyja biztonságáról gondoskodni.

7.) Kifogásolta a védelem azt is, hogy az elsőfokú bíróság azonos cselekményeket esetenként különbözőképpen ítélte meg, így az eljárás során elfogadták az eljáró hatóságok tanú vallomását, abban, hogy tolmácsolás közben átfolyik az emberen az információ és csak akkor marad meg jobban, ha valami nagyon sokszor hangzik el. Éppen ezért érthetetlen, hogy III. r. vádlott ugyanezen tevékenysége miért minősíthető másként.

A védelem álláspontja szerint a telefon cella információ sem támasztja alá az elsőfokú bíróság azon következtetését, hogy a III. r. vádlott 2007. január 2. napján vagy 2007. február 5. napján járt volna. Az is érthetetlen, hogy ha a bíróság tényként azt állapította meg, miszerint a III. r. vádlott 2006. december végén került kapcsolatba IV. r. vádlottal, hogyan adható logikus magyarázat arra, hogy az ezt megelőző látogatások összefüggésbe hozhatóak a III. r. vádlott fordítási tevékenységével.

8.) A tanyával kapcsolatosan az elsőfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy az ott lefoglalt felszerelések a szám alatt lefoglaltakkal „teljes mértékű egyezőséget mutatnak”, és arra következtetett, hogy ezen az ingatlanon is jövőben termesztendő nemes kender nevelése és szaporítása lett volna a cél. Ezzel szemben a III. r. vádlott valójában arról szerzett tudomást, hogy ezen a tanyán gombatermesztés lesz kialakítva és a tanúként meghallgatott is erről számolt be. A lefoglalt felszereléseket megtekintve is egyértelműen cáfolható a bíróság azon megállapítása, hogy ezeken az ingatlanokon lefoglalt eszközök teljes mértékű egyezőséget mutatnának. A bíróságnak szakértő útján kellett volna tisztáznia, hogy a tanyán lefoglalt eszközök alkalmasak-e gombatermesztésre és szakkérdésben nem nyilváníthatott volna a bíróság szakértő nélkül véleményt.

9.) Az ítélet 37. oldal első bekezdésében a bíróság utalt a 2007. február 5-i beszélgetésre, valamint hivatkozik az I. és IV. r. vádlott korábbi diskurzusaira is. Az ítélet nem tartalmaz utalást arra, hogy a IV. r. vádlottal folytatott „diskurzus”-ról a bíróság miként szerzett tudomást, ugyanis a III. r. vádlott telefonbeszélgetéseinek lehallgatását 2007. február 15-től engedélyezték.

10.) Ugyancsak elfogadhatatlannak tartja azt a logikai következtetést, hogy a III. r. vádlottnak tudnia kellett, hogy az I. r. vádlott szarvasmarha tenyésztéssel és kereskedelemmel nem foglalkozik, hiszen a tolmács fordítás közben nincs abban a helyzetben, hogy meggyőződjön arról, hogy a fordítandó szövegben használt szavakat, kifejezéseket a beszélgető, tárgyaló felek milyen értelemben használják. A III. r. vádlott Hollandiában sosem járt, így korábbi hollandiai utak szarvasmarha vásárlással összefüggésbe nem hozható más célját, amennyiben volt ilyen, nem ismerhette. Emellett a kereskedőnek ahhoz, hogy szarvasmarhakkal kereskedjen, nem kell feltétlen állattenyésztési, állattartási feltételekkel rendelkező istállóval rendelkeznie. Ilyen feltételekkel elsősorban annak kell rendelkeznie, akinek megbízásából a kereskedő állatokat vásárol, vagy elad.

11.) Az ítélet 59. oldal utolsó bekezdésében a 2007. február 20., 21-én rögzített telefonbeszélgetésekből azt a téves következtetést vonja le, hogy a III. r. vádlott különböző számok és betűk együttes alkalmazásáról érdeklődött IV. r. vádlottnál, holott éppen az állapítható meg a beszélgetésből, hogy a számokat és a betűket a III. r. vádlott csupán megismétli és nem „érdeklődik”, ahogy azt az ítélet állítja. Amennyiben a III. r. vádlott a kódok használatába beavatott lett volna, akkor ezeket a kódokat ő használta volna. Valójában az állapítható meg, miszerint az „Sz”, illetve a „H” betűvel jelzett áru általa nem ismert valóságos tartalmáról kívánt meggyőződni.

12.) Az ítélet 18. oldal 3. bekezdés, valamint az 58. oldal 3 bekezdésének ellentmondására is felhívja a figyelmet, ugyanis ha a III. r. vádlott 2006. december végétől tudott a vádlott-társai cannabis termesztéséről, abban 2006. novemberétől nem vehetett részt.

13.) Az elsőfokú bíróság arra következtetett, hogy a III. r. vádlott szükségképpen jelen volt az I. és IV. r. vádlottak megbeszélésein, következésképpen teljes körű ismereteket szerzett a vámospércsi családi házban lévő ültetvényről és az ott folyó munkákról. Ezzel szemben tényként állapítható meg, hogy 2007. január közepéig Karkó Katalin, illetve 2006. december 22-től a vádlottak elfogásáig is tolmácsolhatott és további személyek is felmerülhettek tolmácsként. A bíróság ennek ellenére elutasította a további tolmácsolással foglalkozó személyek meghallgatására irányuló védői indítványt.

14.) A bíróság nem tartotta elfogadhatónak III. r. vádlott azon állítását sem, mely szerint a II. r. vádlottól 2007. február 21. napján lefoglalt drogról, valamint annak IV. r. vádlott általi szállításáról nem tudott, és ő csupán az I. r. vádlottól átvenni kívánt albérleti díj kapcsán találkozott volna az I. r. vádlottal, és ezért tett eleget az I. r. vádlott kérésének, hogy kísérje a Debrecenben nehezen közlekedő IV. r. vádlottat a utcai irodájához. Taglalta továbbá az ítélet, hogy az I. r. vádlottnak a találkozás előtt sorra került telefonos beszélgetéseiben erre még utalás sem volt, és a II. r. vádlott járműből történő kilépését

követően senki nem lepődött meg, hogy egy kérdéses csomag kerül elő az autóból. Valójában a kommandós akció keretében történő elfogás közben senkinek nem volt ideje meglepődni a csomagon. Utalni kell a nyomozó hatóság által a vádlottak elfogásáról készült videofelvételre, ami cáfolja azt az ítéleti megállapítást, miszerint a vádlottak 2007. február 21. napján a számú épület előtti területen a bejárata fele indultak, amikor a szervezett rendőri akció keretében elfogásukra került sor. Ezen a felvételen ugyanis az látszik, hogy a III. r. vádlott nem indult a bejárat fele, hanem állt az I. r. vádlott ott parkoló gépkocsija mellett a járdán a neki átadott bűvárszivattyút tartalmazó dobozzal, és itt került sor az elfogására.

15.) Nem tisztázta a bíróság a IV. r. vádlott által behozott és lefoglalásra került kábítószer mennyiségét, annak ellenére, hogy ellentmondás van a korábbi telefonos beszélgetésekben elhangzott mennyiségek, a nyomozó hatóság által az írott sajtóban megjelentetett közlemény, valamint a vegyészszakértő által megvizsgált kábítószer mennyiségi adatai között. Az eltérés okát a bíróság nem tisztázta, a lefoglalt kábítószer mérési jegyzőkönyvének beszerzésére vonatkozó védői indítványt elutasította.

16.) A 2007. február 15. napján az I. r. vádlott megbízásából a III. r. vádlott által az pihenőjében a IV. r. vádlottnak átadott 8000 euró vételár szerepére vonatkozó megállapítás a III. r. vádlottnak a bizonyítás köréből kirekesztett nyomozási vallomásán alapszik, ugyanis csak ebben az okiratban található erre utalás.

17.) A III. r. vádlott a tolmácsolási feladatai során több esetben olyan információt továbbított, ami eltért az eredetileg közöltektől a fordítás pontatlansága miatt. Ebből a tényből azonban a bíróság megalapozatlanul következtetett a vádlott bennfentességére. Az ítélet a III. r. vádlott érintetlenségére abból is következtet, hogy az általa tolmácsolt beszélgetésekben különböző kábítószer jelölő kódneveket használnak. Az ítélet 61. oldal 3. bekezdésében a bíróság meg is nevezte ezeket a kódneveket (aspirin, bélyeg), amelyek azonban a III. r. vádlott által tolmácsolt beszélgetésekben nem hangzottak el, hanem kizárólag a tolmácsolásában sorra kerülő beszélgetésekben fordultak elő.

A bűnszervezet megállapításával kapcsolatban a védő érvelése szerint annak feltétele lenne, hogy a vádlott tudata átfogja a vád tárgyává tett konkrét bűncselekmények tényállásszerűségén túlmenően a bűnszervezet összes fogalmi ismervét, amelyek kívülálló számára is felismerhetővé teszik a szervezet működési jellegzetességeit. A III. r. vádlott egy személyhez, az I. r. vádlotthoz kapcsolódott, akinek hozzátartozója volt a II. r. vádlott, a fia, illetve egy kereskedelemmel foglalkozó cég ügyvezetőjeként az I. r. vádlottnak külföldi kapcsolata volt a IV. r. vádlott. Az I. r. vádlotthoz az általa nem ismert vagy eseti jelleggel, egyéni gazdasági érdekük érvényesítése okán kötődött az V. és a VI. r. vádlott, így nem kellett arra következtetni, hogy ezek a személyek hosszabb időre súlyos bűncselekmények elkövetésére szervezett, összehangoltan működő csoportot alkotnak. A vádlott egy törvényesen működő legális tevékenységet folytató gazdasági társaság részére egy későbbi ügyvédi megbízás reményében nyújtott ingyenes jogszolgáltatást, illetve vállalt tolmácsolást. A jogszolgáltatási tevékenységét igazolják az I. r. vádlottal folytatott telefonbeszélgetések, a cellainformációs adatok, mely szerint összesen 331 hívása volt,

amelyből a lehallgatást végzők mindössze 19 olyan telefonhívást rögzítettek, amelyről úgy ítélték meg, hogy összefüggésbe hozhatók a vád tárgyát képező bűncselekménnyel.

Az ítélet szerint a hosszabb távra szervezettséget igazolja a cannabis növény termesztési kapacitásnak a tanyán tervezett bővítése, valamint az, hogy a Hollandiából érkező újabb kábítószer szállítmány vonatkozásában az elkövetők között megállapodás született. Valójában a tanya cannabis növény termesztésével kapcsolatos bővítése nem igazolható, és a Hollandiából érkező újabb kábítószerre sem született megállapodás, ugyanis a 2007. február 20. napján felvett lehallgatási jegyzőkönyvekben az újabb szállítmány csupán ajánlatként szerepel. Ezáltal a megállapodás létrejöttére nincs bizonyíték, ezért ezt nem lehet tényként megállapítani.

Mindezek alapján indítványozza a védő, hogy az ítéletábra a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság ítéletét a Be. 373. § 1/c. pontja alapján helyezze hatályon kívül és vele szemben az eljárást szüntesse meg arra tekintettel, hogy az elsőfokú bíróság törvényes vád hiányában járt el. Másodlagosan a Be. 376. § (1) bekezdés, illetve a Be. 351. § (2) bekezdés c/ és d/ pontja alapján megalapozatlanság okából indítványozza az ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárásra történő utasítását, míg harmadsorban a III. r. vádlott felmentését kérte az ellene emelt vád alól bizonyítottság hiányában.

A III. r. vádlott védője a II. fokú eljárásban benyújtott újabb beadványában a bűnszervezettel kapcsolatos okfejtését kiegészítette azzal is, hogy a Btk. 98. § (1) bekezdésében meghatározott alapcselekmény valamely törvényi tényállási elemét is meg kell valósítania annak, aki a bűnszervezet működéséhez hozzájárul. Az elsőfokú ítélet 89. oldalán a 2. bekezdésében szereplő azon kitétel, hogy „a bűnszervezet tárgyi sajátosságai ismeretében kifejtett cselekvésnek a bűnszervezet működéséhez történő bármely hozzájárulása önmagában elégséges”, így félrevezető. A bűnszervezetben történő elkövetés megállapításához a bűnszervezet tárgyi ismérvei meglétén és felismerhetőségén túl további feltétel az alapcselekmény megvalósítása valamilyen elkövetői minőségben. Alapcselekmény megvalósítása nélkül bűnszervezetben elkövetés megállapítására nem kerülhet sor. A III. r. vádlott nem valósított meg törvényi tényállási elemet azzal, hogy a tolmácsolás során óhatatlanul birtokába jutottak jogellenes tevékenységre utaló információk.

Mindezeket túl a védő érvelése szerint a III. r. vádlottnak az alkotmányban is biztosított törvény előtti egyenlőséghez való joga is sérült. A bíróság ugyanis Karkó Katalin esetében nem jutott - nagyon helyesen - arra a következtetésre, hogy a tolmácsolással bármilyen jogellenes cselekményt valósított volna meg. A III. r. vádlott tanú tevékenységéhez képest többletcselekményt nem valósított meg. Karkó Katalin látta el korábban az I. és IV. r. vádlottak között a fordítási, tolmácsolási feladatokat. Ezt az ítélet rögzíti is a 14. oldal 2-3. bekezdésében. A tolmácsnő második hollandiai látogatása 2006. novemberében történt és a kapcsolat megszakítására 2006. január végén került sor. Az ítélet 32. oldal 6. bekezdése szerint a által az I. r. és a IV. r. vádlottak között fordított beszélgetések tárgyát kábítószeres Hollandiából Magyarországra történő szállítása, illetőleg cannabis termesztéséhez szükséges műszaki leírások, útmutatások és ezzel kapcsolatos információcsere képezte. Az ítélet 33. oldal 4-6. bekezdéséből az is kiderül, hogy Karkó Katalin kételymentesen tudta, hogy droggal történő megbeszélésen vesz részt. Az ítélet

ténymegállapításaiból kiderült, hogy a III. r. vádlott a tevékenységéhez képest olyan bizonyított többletcselekményt nem valósított meg, ami büntetőjogi felelősségre vonását eredményezné. Megjegyezte a védő azt is, hogy az elsőfokú bíróság Karkó Katalin és közel azonos cselekményeit különbözőképpen értékelte. Kakró Katalin tanú esetében aggálytalannak tartotta a kapcsolat megszakítása tárgyában tett azon vallomását, hogy az I. r. vádlottól kapott telefon eldobásával szakította meg a kapcsolatot, míg esetén teljességgel súlytalannak tekintette a III. r. vádlott azon érvelését, hogy Debrecenből Budapestre történő költözéssel kívánta megszakítani kapcsolatát a vádlott-társaival.

A IV. r. vádlott részére az ítélet hirdetményi úton került kézbesítésre. Érdekében védője elsősorban felmentésért, másodlagosan enyhítésért jelentett be fellebbezést. A védő fellebbezésében kifogásolta, hogy a titkos információgyűjtés során szerzett adatoknak a büntetőeljárásban bizonyítékként történő felhasználása céljából a Hajdú-Bihar Megyei Főügyészség Tük.00303/5/2007. számú indítványának beszerzése végett a Hajdú-Bihar Megyei Főügyészség megkeresésére vonatkozó indítványát az ítélet 82. oldal utolsó előtti bekezdésben foglalt indokok szerint arra hivatkozással utasította el a bíróság, hogy annak iratok között történő kezelését a törvény nem teszi a perbíróság kötelezettségévé. További indoka az elutasításnak az volt, hogy a nyomozási bíró bizonyítási eszközkénti felhasználást engedélyező végzése ismeretében az szükségtelen is. A védelem álláspontja szerint azonban a nyomozási bírónak a végzése érdemi indokolást nem tartalmaz, abból nem derül ki, hogy a nyomozási bíró milyen körülményeket vizsgált határozatának meghozatalakor, milyen körülményeket mérlegelt. A titkos információgyűjtés lefolytatásának engedélyezésével kapcsolatos, és a már lefolytatott titkos információgyűjtés eredményének bizonyítási eszközként történő felhasználásával kapcsolatos végzés eltérő funkciót tölt be, és az eljáró bíróság eltérő tényeket vizsgál döntése meghozatalakor. A bizonyítási eszközkénti felhasználás engedélyezése tárgyában meghozott végzésnek a már lefolytatott műveletek kapcsán a törvényes előfeltételek meglétét, a műveletek lefolytatásának jogszerűségét, és a bizonyítási eszközkénti felhasználás büntetőeljárási törvény által előírt konkrét törvényi feltételeit kell vizsgálnia. Ezen kérdések kapcsán szükséges a döntést hozó bíróságnak határozatát az ezen határozat alapjául szolgáló dokumentumokat teljes körűen nem ismerő eljárási részt vevők számára megnyugtató indokolással ellátni. Erre a funkcióra a Debreceni Városi Bíróság Bny.496/2007/2. számú végzése alkalmatlan. Ennek a végzésnek az értelmezését egészítené ki, azt lehetővé tenné a védelem által beszerezni indítványozott ügyési indítvány.

A titkos információgyűjtés kapcsán megállapítható, hogy azok egy része a IV. r. vádlott Holland kapcsolási számú telefonján lefolytatott beszélgetéseket érinti, de a nemzetközi elem vizsgálatával sem foglalkozik a nyomozási bírói határozat. Éppen ezért több beszélgetés hanganyagának a bizonyítékok köréből történő kirekesztését indítványozza a védelem a Be. 78. § (4) bekezdésére alapítottn. Egyáltalán nincs alátámasztva az ítélet indokolásának 83. oldal utolsó előtti bekezdésében rögzített azon megállapítás, hogy a IV. r. vádlott valamennyi rögzített és a bíróság ítékezésének alapját képező beszélgetése alkalmával a Magyar Köztársaság területéről indította vagy fogadta a beszélgetéseket. A védelem álláspontja szerint a Holland állampolgár Hollandiában, illetve a Magyar Köztársaság területén kívüli tartózkodása alkalmával holland kapcsolási számú telefonon folytatott beszélgetésének lehallgatására és bizonyítékként büntetőeljárásba való

beemelésére nincsen mód, erre a magyar rendőrségnek semmiféle felhatalmazása nem volt. A titkos információgyűjtést folytató és arra feljogosított szerv feladata lett volna tisztázni, hogy jogosult-e a művelet lefolytatására. A holland távközlési címhez tartozó cellainformációk beszerzésére sem került sor.

Abban az esetben, ha a felhatalmazottság kérdésében a bűnüldöző szervek nemzetközi együttműködéséről szóló 2002. évi LIV. törvény miniszteri indokolása által is hivatkozott 2000. május 29. napján kelt európai uniós egyezmény, - amit a 2005. évi CXVI. törvény erősített meg, és hatályba lépett 2005. november 23. napján - tekinthető a műveletek lefolytatása jogforrási alapjának, akkor rögzíthetjük az eljárás adatai alapján, hogy az annak 20. Cikke által megkövetelt tájékoztatás, és az érintett külföldi állam hatóságának az egyezmény 20. cikk (4) bekezdés b/ pontja szerint a bizonyítékkénti felhasználás előfeltételeként megkövetelt hozzájárulása nem történt meg.

A védelem álláspontja szerint, ha elfogadjuk a főügyészség által kifejtett azon álláspontot, hogy a szóban forgó európai uniós egyezmény rendelkezései a büntetőeljárást megelőzően folytatott együttműködés vonatkozásában nem irányadók, akkor egyáltalán semmiféle olyan jogforrási alap, jogi aktus, vagy nemzetközi megállapodás nem létezik, amely a magyar rendőrség titkos információgyűjtés keretében a Magyar Köztársaság területén kívüli eseményeket érintő eljárásának alapjául szolgálhatna. A Magyarország és Hollandia közötti Bilaterális Egyezmény (kelt Hágában 1998. november 2. napján, kihirdette a 176/1999. (XII.08.) Kormány rendelet), nem tartalmaz semmilyen rendelkezést ebben a vonatkozásban. Az állampolgárság és a területiség vonatkozásában külföldi állam szuverenitását potenciálisan sértő cselekmények jogszerű lefolytatásához szükséges megállapodás vagy bármely egyéb felhatalmazás az eljárás iratai között nem áll rendelkezésre. Éppen ezért a titkos információgyűjtés eredményének bizonyítási eszközként történő felhasználására nem volt törvényes lehetőség.

A vádirat 1/A. pontjában foglaltakkal kapcsolatosan a védelem azt az álláspontot fejtette ki, hogy sem helyszíni szemle, sem egyéb bizonyíték alapján nem állapítható meg, hogy a IV. r. vádlottnak bármilyen köze lett volna a nyomozás során történt szemle során feltártakhoz. Ítéleti bizonyossággal az sem rögzíthető, hogy hogyan, milyen körülmények között kerültek a vámospércsi házba azok a növények, és ebben közreműködött volna a IV. r. vádlott. Ugyancsak nem alkalmasak ítéleti bizonyosságú rögzítésre a IV. r. vádlott külföldi elítéléseivel kapcsolatos megállapítások. Még a bizonyítás törvényességére vonatkozó aggályok elvetése mellett sem állapítható meg, hogy I. és IV. r. vádlott között kábítószer tartalmazó anyagok behozatalára vonatkozóan bármilyen megállapodás létrejött volna. Nem állapítható meg IV. r. vádlott érintettsége kábítószer tartalmazó növények nagy mennyiségben történő termesztésében vagy ezzel kapcsolatos feladatmegosztásban. A bűnszervezetben történt elkövetéssel kapcsolatosan a védelem álláspontja az, hogy semmilyen következtetés nem vonható IV. r. vádlott abbéli tudattartalmára, hogy ő egy bűnszervezethez kapcsolódott, abban követ el bűncselekményt, és különösen az elsőfokú bíróság által terhére rótt irányító szerep nem állapítható meg. Semmilyen bizonyíték nem volt arra, hogy a IV. r. vádlott irányító szerepet töltött volna be, így célokat határozott volna meg, ezek eléréséhez finanszírozást biztosított volna, utasítást adott volna, vagy számon kérte volna azok teljesülését. Ez a megállapítás minden alapot nélkülöz.

Az elsőfokú bíróság ítélete indokolásának 92-93. oldalán a büntetés kiszabási tényezők körében a IV. r. vádlott terhére értékelte a cannabis növények termesztésével kapcsolatos szakértelmét, illetve az ítélet 44-45. oldalain a IV. r. vádlott korábbi külföldi elítéléseit, amik azonban sem beszerzésre nem kerültek, sem érvényük nem került elismerésre. A bünszervezetben történő elkövetés mellett a társtettesi minőség súlyosító körülményként értékelése a kétszeres értékelés tilalmába ütközik, de fogyatékosága az ítéletnek, hogy enyhítő körülményt egyáltalán nem vett figyelembe az első fokon eljáró bíróság a IV. r. vádlott javára, annak ellenére, hogy a védelem orvosi iratokat is csatolt. Megállapítható lenne, hogy a IV. r. vádlott idős korú és megrendült egészségi állapotú. Mindezek alapján indítványozta az első fokon eljáró bíróság ítéletét megváltoztatni, IV. r. vádlottat az ellene emelt vád alól bizonyítottság hiányában felmenteni, másodlagosan pedig az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetést az enyhítő körülményekre is tekintettel enyhíteni.

A VI. r. vádlott és védője felmentésért fellebbezett, melyhez védője csatlakozott, majd írásban is előterjesztett fellebbezése indokolásában másodlagosan a kiszabott büntetés nyomatékos enyhítését kérte. A fellebbezés álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, törvénysértő és az indokolási kötelezettséget is sérti. Az elsőfokú bíróság konkrét cselekvőséget a IV. r. vádlottra alig állapít meg, és amit megállapít az is megalapozatlan. Semmilyen bizonyíték nem áll rendelkezésre arra nézve, hogy a IV. r. vádlott bármikor és bármilyen kábítószer tartalmú anyagot adott volna át a VI. r. vádlott részére. Az kétségtelen, hogy egy alkalommal közreműködött Hollandiában vásárolt növényföld Magyarországra történő szállításában, azonban ezen túl semmi olyan tevékenységet nem végzett, amely I. r., IV. r., III. r. vagy V. r. vádlott önálló vagy egymáshoz kötődő tevékenységéhez kapcsolódott volna. A VI. r. vádlott ténylegesen csak az I. r. vádlottal volt személyes kapcsolatban, a III., IV., V. r. vádlottakkal nem. Az I. r. vádlott a VI. r. vádlottat úgynevezett mindeneként foglalkoztatta, és csak olyan feladatokat tudott elvégezni, amellyel őt az I. r. vádlott megbízta. Ő a föld beszerzésével, felhasználásával nem foglalkozott, ebbe nem is volt beavatva, csak a szállítás megszervezése volt a feladata, aminek eleget tett anélkül, hogy tudta volna milyen földről van szó. Az ítélet 21. oldal 1/B. tényállásában azt állapította meg, hogy legalább egy alkalommal szállított a VI. r. vádlott Hollandiából pontosan meg nem határozható mennyiségű és fajtájú drogot. Ezt a megállapítást azonban egyetlen bizonyíték sem támasztja alá, csupán az állapítható meg, hogy a VI. r. vádlott az I. r. vádlottnál dolgozott, ennek során albérteti lakás bérleti díját kézbesítette, a lakás mérőóráit leolvasta, valamint Hollandiából Magyarországra hozott növényi föld szállításával összefüggésben technikai feladatot bonyolított le. Ez viszont nem jelenti, hogy tudnia kellett volna az I. r. vádlott egyéb büntetőjogilag értékelhető tevékenységeiről. Semmilyen bizonyíték nincs például arra nézve, hogy a VI. r. vádlott egyetlen alkalommal is szállított volna drogot Magyarországra. Semmi nem bizonyítja, hogy a Hollandiából Magyarországra szállított föld szállítása során információja lett volna arra nézve, hogy a föld szállításának mi a célja. Semmi nem igazolja, hogy tudnia kellett volna a vádlott-társai között kialakult kapcsolat és függőségi rendszerről. Csupán az igazolható, hogy az I. r. vádlott egyszeri feladatokkal bízta meg a VI. r. vádlottat. Többek között lakbért fizetett, óraállásokat rögzített és olyan csekély jelentőségű feladatot végzett, amelynek során a vád tárgyává tett bűncselekményekhez nem volt köze. Semmi objektív bizonyíték nincs arra nézve, hogy bármilyen csoport tagjaként bármilyen megállapodásban részt vett volna. Hangsúlyozta a

védő, hogy fellebbezése nem a bizonyítékok mérlegelését támadja, hanem a bizonyítékok hiányára utal. Mérlegelni csak valós bizonyítékokat lehet, amelyek hiányában a mérlegelés objektív feltételei hiányoznak.

III.

A Debreceni Ítéltábla a Be. 361.§ (1) bekezdése alapján a fellebbezéseket nyilvános ülésen eljárva bírálta el.

A másodfokú eljárásban megtartott nyilvános ülésen az ügyész kiemelte a vádlottak által elkövetett bűncselekmény kiemelkedő tárgyi súlyát, így azt, hogy a vádlottaktól 2007. február 24. napján lefoglalt kábítószer a jelentős mennyiség alsó határát csaknem 89-szeres mértékben meghaladta, és a vámospércsi házkutatás alkalmával lefoglalt 1636 tő cannabis növény, ugyancsak meghaladta a jelentős mennyiség alsó határát. Úgy ítélte meg, hogy az elsőfokú bíróság széleskörű bizonyítást folytatott le, ítéletét maradéktalanul megindokolta, így azt is, hogy mely bizonyítási indítványokat utasított el és az egyes elutasításoknak mi volt az oka. Megítélése szerint az elsőfokú bíróság okszerűen vont következtetést a vádlottak bűnösségére és a terhükre rótt cselekmények jogi minősítése is törvényes. Helytállónak ítélte meg az elsőfokú bíróság indokolását abban a tekintetben is, hogy a II., V. és VI. r. vádlottakat illetően miért a vádbeli jogi minősítéstől eltérően állapította meg a vádlottak bűnösségét, így a fogyasztási jellegű cselekmény a Btk. 282/B. § (6) bekezdés b) pontja magában foglalja. Elfogadta az elsőfokú bíróság indokolását abban is, hogy a II., V., VI. r. vádlottakkal szemben a kábítószer kereskedésben csak a legkisebb mennyiséget tudta az elsőfokú bíróság megállapítani.

Az elsőfokú bíróságnak az elkövetéskor hatályos törvényt kellett megállapítani, mert az valamennyi vádlottra nézve enyhébb. A büntetési tétel középértékének kiszabását kötelezően előíró szabály sem volt az elkövetéskor hatályban.

Ugyancsak megfelelő indokát adta az első fokon eljáró bíróság annak, hogy miért bünszervezetben történt elkövetést állapított meg a vádlottak terhére. A megadott büntetési tételkeretek között helyesen állapította meg a vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetések időtartamát is az első fokon eljáró bíróság, kivéve az I. r. vádlottat, akivel szemben - különösen a bünszervezetben betöltött szerepére tekintettel - a kiszabott szabadságvesztés tartama enyhének tekinthető.

Indítványozta továbbá a vádlottak előzetes fogvatartásának beszámítására vonatkozó rendelkezés meghozatalát a II., III. és a VI. r. vádlottat érintően, továbbá a IV. r. vádlottal kapcsolatban felmerült bűnügyi költség viseléséről történő rendelkezés meghozatalát oly módon, hogy azt az államnak kell viselnie.

Nem tartotta megalapozottnak a vád törvényességét vitató védői észrevételeket, az ezzel kapcsolatosan az elsőfokú bíróság által kifejtetteket viszont igen. Ugyancsak alaptalannak ítélte meg a titkos információgyűjtés engedélyezésével kapcsolatos védelmi aggályokat. E körben utalt arra, hogy a Fővárosi Bíróság elnöke hozzájárult a titkos információgyűjtés eredményének felhasználásához, illetve a állampolgárságú vádlottnál az az elv volt az irányadó, hogy a Magyar Köztársaság területén elkövetett bűncselekmény miatt magyar területen tartózkodó IV. r. vádlott telefonja lehallgatásának semmilyen elvi akadálya nem lehet.

A másodfokú eljárásban megtartott nyilvános ülésen az I. r. vádlott védője az írásban előterjesztett fellebbezése indokolásával egyezően nyilatkozott. Elsősorban a büntetés kiszabási körülmények újragondolását indítványozta, ugyanis álláspontja szerint kirívóan túlzott az I. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés időtartama. A büntetés kiszabása körében értékelendő a bűnszervezeti jelleg megítélése, ami jelen ügyben nem állapítható meg, és utalt e körben az országos gyakorlatra. Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a Be. 351. § (1) bekezdés c) és d) pontja alapján tartotta megalapozatlannak, ami abból adódik, hogy olyan bizonytalanság van a megállapított tényállásban a kereskedői tevékenységgel kapcsolatban, hogy az legfeljebb a megalapozott gyanú szintjéhez lenne elegendő. Összességében a kereskedői tevékenység, valamint a bűnszervezetben való elkövetés mellőzését és ennek alapján jelentős enyhítést kérte az I. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetésnek. Az eljárás során lefoglalt 342 000 forintról sem állapítható meg, hogy az bűnös tevékenységből származna, ezért ezen összeg lefoglalásának megszüntetését is indítványozta.

A II. r. vádlott védője is az írásban előterjesztettel egyezően adta elő perbeszédét. Ebből kiemelte, hogy a vádiratba foglalt tényállás mindenképpen köti az eljáró bíróságot, így az, hogy a vádiratban milyen tényállás van meghatározva, milyen magatartások, tények képezhetik a büntetőjogi felelősségre vonás alapját. Az ebben a körben állandósult a bírói gyakorlat alapján a vádiratban rögzíteni kell azokat a tényeket, adatokat, körülményeket, amelyek adott vádlott büntetőjogi felelősségének a kérdésében az adott bűncselekmény törvényi tényállási elemeinek a megvalósulásához szükségesek. A védelem álláspontja szerint a megyei főügyészség határozata ennek nem felel meg. A vádirati koncepció I. r. és IV. r. vádlott cselekvőségével foglalkozik. A II. r. vádlott tekintetében tulajdonképpen konkrétumot nem is tartalmaz, csak általánosságban van utalás rá, mint aki alárendelt viszonyban volt tagja a bűnszervezetnek. Nincs adat arra, hogy kinek milyen mennyiségben értékesített kábítószer. Éppen ezért a törvényes vád követelményeinek nem felelt meg a Hajdú-Bihar Megyei Főügyészség vádirata, ehhez kapcsolódóan a Római Egyezmény VI. Cikkejének d) pontjára is tett utalást a védelem. Kiemelte, hogy a megyei főügyészség vádiratában van nevesítve, aki valóban létező személy, a II. r. vádlott testvére, de az eljárás nem róla szólt, hanem II. r. vádlottról. Ebből következően vele szemben nem is emelt vádat a megyei főügyészség.

Eljárásjogi szempontból akadálya a felülbírálatnak a II. r. vádlott védőjének megállapítása szerint az, hogy tolmácsot az első fokon eljáró bíróság a hamis tolmácsolás törvényes következményeire nem oktatta ki. Ez a sérelem a másodfokú eljárásban nem orvosolható, így a jogsértés alapján is indokolt az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezése.

A titkos információgyűjtéssel összefüggésben beszerzésre került a Be. 206/A. § (6) bekezdésében meghatározott határozat, melyben a Debreceni Városi Bíróság nyomozási bírójának engedélyezi Bny.496/2007/2. szám alatt ezen titkos információgyűjtés eredményének felhasználását. Ezen végzés 2007. október 16-án kelt. Aláírója, aki a megyei bíróság bírójának, elnökhelyettese. azonban nem a városi bíróság nyomozási bírójának, ezen felhasználási határozat nem jogosulttól származik, így a Be. 78. § (4) bekezdése alapján a bizonyítékok köréből kirekesztendő. A határozat jogtalanságára utal az is, hogy azon még tanácsszám sincs feltüntetve. 2007. október 17-én keletkezett ez a végzés,

azonban az 2010. március 1-én került a bíróságra becsatolásra, így felmerül a kérdés, hogy ezen határozat 3 évig hol volt, hiszen a határozatnak legkésőbb iratismertetéskor az iratok között kellett volna lennie. A főügyészség eltitkolta a jogszerűsége vonatkozó határozatot, ez az irat, mint pótirat kimaradt a vádirat mellékletéből, így az egész ítéleti tényállás megalapozatlan, hiszen az elsőfokú bíróság gondolatmenete a titkos információgyűjtésen alapult.

Utalt végül arra, hogy az Európai Unió EK szerződésének 28. cikkeje szerint egyetlen tagállam sem korlátozhatja az áruk szabad mozgását. Az Európai Unió alapgondolata pedig az, hogy bármelyik tagállamban előállított árut másik tagállamban jogellenesnek tekinteni nem lehet. Az EK szerződés 28. cikkét alkalmazva, így hiányzik a jogellenesség, hiszen a Magyar Köztársaság Büntető Törvénykönyve nem írhatja felül az EK alapszerződés rendelkezéseit forgalomba hozott kábítószerrel kapcsolatban.

A III. r. vádlott védője az írásban előterjesztett fellebbezése indokaival egyezően elsődlegesen az eljárás megszüntetését indítványozta törvényes vád hiányában, másodsorban az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra kötelezését az elsőfokú ítélet megalapozatlanságára hivatkozással, míg harmadsorban a III. r. vádlott felmentését bizonyítottság hiányában.

A IV. r. vádlott védője ugyancsak fenntartotta írásban előterjesztett fellebbezését, valamint annak indokait. Elsődlegesen az ítélet hatályon kívül helyezését, másodlagosan a IV. r. vádlott büntetésének lényeges enyhítését kérte. A bűnszervezet fogalmi megállapíthatóságával kapcsolatban annak hosszabb időre szervezettségét nem látta megállapíthatónak, erre vonatkozó adatok ugyanis az ítéletben nincsenek. A büntetés kiszabása körében jelentősége van álláspontja szerint annak, hogy egy előkészületi jellegű cselekményt bírált el a bíróság. A virágföld vonatkozásában valóban történt egy beszerzés, majd elkezdődött a termesztés, azonban a vetést a nyomozó hatóság virágjában lekaszálta, így a bűncselekmény elkövetését megszakította. A bűncselekmény így csak kezdeti fázisához jutott el. Ha ez a bűncselekmény bizonyítva van, ennek is jelentős enyhítő körülményt kell tulajdonítani. Az enyhítő körülmények között meg kell említeni, hogy a IV. r. vádlottat éveken keresztül a Tököli Rabkórházból állították elő a tárgyalásra, ami nyilvánvalóan a büntetés elviselési képességét jelentősen csökkenti IV. r. vádlottnak. Ezt a tényt az eljárás megszüntetésének, illetve hatályon kívül helyezésének hiányában is jelentős enyhítő körülményként kell említeni.

Az V. r. vádlott védője elsődlegesen törvényes vád hiányában kérte az eljárás megszüntetését. Ennek indokolása tekintetében védő kollégája által elmondottakhoz csatlakozott. A nyomozási bíró határozata nem állt rendelkezésre a titkos információgyűjtés anyagának értékelhetőségéhez, így a titkos információgyűjtés eredményét a bizonyítékok köréből ki kell rekeszteni. Helytelen logikai következtetést is tartalmaz az ítélet V. r. vádlottra nézve, hiszen a lehallgatási anyagból semmilyen körülmények között nem lehet következtetni arra, hogy V. r. vádlott kábítószerért értékesített volna bárkinek is.

A VI. r. vádlott védője ugyancsak csatlakozott a törvényes vád hiánya okából történő eljárás megszüntetése érdekében előterjesztett indítványhoz. A tényállással kapcsolatosan

arra mutatott rá, hogy semmilyen értékelhető adat nincs arra nézve, hogy a VI. r. vádlott birtokába került volna bármikor bármilyen kábítószer. Egyébként sem határozható meg a Hajdú-Bihar Megyei Főügyészség vádiratából az, hogy kinek, mikor, hol, milyen kábítószerrel, milyen mennyiségben adott el. A vádirat azt rója a VI. r. vádlott terhére, hogy mindenesei feladatát látott el az I. r. vádlottnál, de ezt is a III. r. vádlott édesanyja mondta, akinek vallomását később ki kellett rekeszteni, így a VI. r. vádlott terhére nézve semmilyen olyan bizonyíték nincs, ami értékelhető lenne. Másodlagosan az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetés jelentős enyhítését is kérte.

A bejelentett fellebbezések részben alaposak.

IV.

A másodfokon eljáró Debreceni Ítéltábla a fellebbezéssel támadott ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be. 348. § (1) bekezdés alapján felülbírált. Az ítélet megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseket arra tekintet nélkül bírálta felül, hogy ki milyen okból fellebbezett.

A Debreceni Ítéltábla a revízió elvének szem előtt tartásával ellenőrizte, hogy az elsőfokú bíróság megtartotta-e az eljárási szabályokat, és vizsgálta az ítélet megalapozottságát is. Nem észlelt a Be. 373. § (1) bekezdésének II. pontjában felsorolt, úgynevezett abszolút eljárási szabálysértést, amely az első fokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését indokolná. A teljes körű felülbírálat keretében vizsgálta, hogy megvalósult-e bármely egyéb eljárási szabálysértés.

A bíróság által észlelt, és a védők által hivatkozott eljárási szabálysértésekkel kapcsolatosan a következőkre szükséges rámutatni.

1.

A másodfokú eljárás során is vizsgálta a bíróság azt, hogy az ügyben benyújtott vádirat az ún. törvényes vád kritériumát kimerítette-e figyelemmel arra is, hogy a fellebbezések során ezt több védő is vitatta.

A törvényes vád minimális tartalmi követelménye, hogy meghatározott személy pontosan körülírt, büntető törvénybe ütköző cselekménye miatt kezdeményezi a vádló a bírósági eljárás lefolytatását. Ha ez nem teljesül, bírósági eljárás nem indulhat, illetve nem folytatható. A bírósági eljárás kezdeményezésére irányuló kifejezett akarat, azaz a vádolás a vádirat bírósághoz történő benyújtása által teljesül. A törvény megkülönbözteti a vád törvényességének hiányát és a vádirat kellékhányát (Be. 267. § (1) bekezdés j/ és k/ pont). Éppen ezért a vád törvényességének tartalmi feltételei szempontjából a Be. 2. §-ának (2) bekezdése és a Be. 217. § (3) bekezdésének egybevetett értelmezésére van szükség. Jelen ügyben az elsődlegesen eldöntendő kérdés az, hogy a vádban is rögzített bizonytalansági tényezők a történeti tényállással kapcsolatosan oly mértékűek-e, hogy az megfelel-e a pontosan körülírt törvényi előírásnak. A vád tárgyává tett cselekmény körülírása akkor pontos, ha a vádló indítványában ismertetett történeti tényállás hiánytalanul tartalmazza a bűncselekmény törvényi tényállási elemeinek megfelelő konkrét

tényeket, így például az elkövetési magatartást, a cselekmény megvalósításának helyét és idejét.

Hivatkozva az 1/2007. Legfelsőbb Bíróság Büntető Kollégiumi Vélemény 3/b. és c/ pontjára, rögzíthető, hogy a vád tárgyának terjedelmét a bűncselekmény minősítésén kívül a Btk. Általános Részének rendelkezései is befolyásolhatják. A jogi minősítés a bírói értékelés körébe tartozik, tehát nincs akadálya annak, hogy a bíróság a vád tárgyává tett cselekményt a vádló jogi álláspontjától eltérően ne egy, hanem több bűncselekménynek minősítse (alaki bűnhalmazat). A vád tárgyához tartoznak azok a cselekmények is, amelyek a vádló szerint több törvényi tényállást valósítanak meg, de az egyik megvalósulása a másikat kizárja, ezért a több cselekményt csak egy törvényi tényállás szerint bűncselekményi egységként értékelhető (látszólagos anyagi halmazat). (Lényegében a II. r. vádlott fogyasztói típusú kábítószerrel visszaélésénél is ez történt a minősítés körében.)

Az ítélet tábla álláspontja az, hogy a Hajdú-Bihar Megyei Főügyészség 785/2007/64 számú vádirata teljes körű volt abban az értelemben, hogy a vádlottak terhére megállapítható bűncselekmények valamennyi lényeges törvényi ismervének megállapításának alapjául szolgáló tényeket tartalmazta. A vádlottak és védőik valójában a vádirati tények jogi jelentőségének értékelésében mutatkozó bizonytalanságokat, az azonos tények eltérő jogi értékelését sérelmezték, és ebből következtek vissza a vádelv sérelmére, valamint a tényállás egyes részeinek határozatlansága miatt vélték úgy, hogy az nem elég konkrét és pontos ahhoz, hogy azzal szemben megfelelően védekezni lehessen. A megjelölt hiányosságok azonban a vád törvényességét jelen ügyben nem érintették.

A vád alanyi és tárgyi konkretizáltsága kétségtelenül elengedhetetlen. Az ítélkezési gyakorlat szerint például az a meghatározás, hogy a vádlott egy bizonyos időpontot megelőzően pontosan meg nem állapítható időpontban, pontosan meg nem állapítható mennyiségű kábítószerrel szerzett és fogyasztott el, az elkövetési idő határozatlansága miatt elégtelen a vád törvényessége szempontjából. A mennyiség határozatlansága azonban közömbös, mert nem a büntetendőség, hanem csupán a minősítés szempontjából lehet jelentősége (Legfelsőbb Bíróság Bhar.III.616/2010/24.). A Hajdú-Bihar Megyei Főügyészség vádiratában emellett időben től-ig időszakon belül minden cselekmény meghatározott volt.

A Btk. 282. §-ának (1) bekezdésében meghatározott kábítószerrel visszaélés büntetettét az követi el, aki kábítószerrel termeszt, előállít, megszerez, tart, az országba behoz, onnan kivisz vagy az ország területén átvisz. A Btk. 282/A § szerinti fordulatot pedig az követi el, aki kábítószerrel kínál, átad, forgalomba hoz, vagy azzal kereskedik. Mind az ügyészség vádiratának, mind az elsőfokú bíróság ítéletének tényállásából következik a terhelt által elkövetett bűncselekmények elkövetési magatartása, a termesztés, megszerzés, országba behozatal, illetve a forgalomba hozatal és a kereskedelem. Az elsőfokú ítélet tényállásában (a vádirattal összecsengően) ennek minden eleme benne van foglalta. Az ítélet tábla erre tekintettel nem találta alaposnak a törvényes vád hiányára alapozott védelmi fellebbezést. A Be. 2. §-ának (2) bekezdésében meghatározott törvényes vád fogalomból következik, hogy a vádiratnak tartalmaznia kell a vádlott vagy vádlottak terhére rótt bűncselekmény elkövetési magatartását. Ezzel összefüggésben a Legfelsőbb Bíróság már többször

rámutatott arra, hogy a vádiratban és az ügydöntő bírósági határozat tényállásában nem a vád tárgyává tett bűncselekmény törvényi tényállási elemeit, az ott használt szavakat kell megismételni, hanem az egyes törvényi tényállási elemek beazonosításának alapjául szolgáló történeti tényeket. A bíróság azokból következtethet a tényállási elemek megvalósulására jogi absztrakció, jogi következtetések segítségével. A következetes ítélkezési gyakorlat szerint (lásd pl. Legfelsőbb Bíróság Bfv.II.959/2010/5. számú végzése) nincs jogi akadálya annak sem, és nem érinti a vád törvényességét, ha a bíróság az általa a vádirati tényállással egyezően megállapított tényekből ténybeli következtetéssel további tényeket állapít meg. A ténybeli következtetés útján megállapítható tények ugyancsak a történeti tényállás részét képezhetik. A ténybeli következtetések levonása bizonyítás felvételét nem igényli és arra a tényállás másodfokú revíziója keretében is lehetőség van.

A hosszabb időn keresztül tartó kiterjedt tevékenység esetében teljesen irreális az az elvárás, hogy az egyes elkövetők résztevékenységeit időben és mennyiségre behatárolva pontosan meg lehetne határozni. Az egyes terheltek büntetőjogi felelősségét teljes mértékben megalapozza annak rögzítése, hogy olyan résztevékenységet fejtett ki, ami a kábítószerrel kereskedés megállapítását megalapozza. A terheltek tevékenységével érintett mennyiség a minősítéshez szükséges határt sokszorososan meghaladta, amit a lefoglalt mennyiség is kétségtelenné tesz. Az pedig, hogy a tevékenységgel érintett mennyiség a minősítési határt hányszorososan haladja meg, a cselekmény minősítése szempontjából közömbös (Bfv.II.51/2010/6. szám).

A III. r. terhelt védője szerint a vádirat kellékhányos is, mert azon túlmenően, hogy felsorolja a bizonyítékokat nem tartalmazza, hogy a felsorolt bizonyítékok mely tények bizonyítására szolgálnak. Ezzel összefüggésben megállapítható, hogy a vádirat valóban kellékhányos, amennyiben a Be. 217. § (3) bekezdésének i/ pontjának megfelelően nem tartalmazza a bizonyítási eszközök megjelölése mellett azt is, hogy a felsorolt bizonyítási eszközök mely tény bizonyítására szolgálnak.

A 4/2007. BK. véleménynek a Be. 217. § (3) bekezdés i) pontjához fűzött magyarázata szerint a bizonyítási eszközök pusztá felsorolása a vádiratban akkor nem elégséges, ha az ügyész több bűncselekményt tesz vád tárgyává, vagy az egyes részselekmények, - például folytatóság esetén - elkülönülnek egymástól. Ilyenkor egyértelműen ki kell tűnnie a vádiratból, hogy az egyes cselekmények vagy részselekmények bizonyítására mely bizonyítási eszközök szolgálnak. Ha a bizonyítási eszközök felsorolása nem teljes vagy nem állapítható meg, hogy mely cselekmény, vagy részselekmény elkövetését bizonyíthatják, a bíróság megkeresheti az ügyészt a hiányosságok pótlása érdekében (Be. 268. § (1) bekezdés). A vádirat önmagában azzal, hogy a bizonyítékokat felsorolta, e törvényi előírást nem elégíti ki.

A III. r. vádlott védője által előadottak közül az ítélet tábla tehát egyetértett azzal, hogy az eredeti vádiratban, valamint annak módosításában egyértelműbben ki kellett volna tűnnie, hogy az egyes cselekmények, illetve részselekmények bizonyítására mely bizonyítási eszközök szolgálnak, de ez a hiányosság a vádat nem tette nem törvényessé.

Ez az eljárási szabálysértés azonban nem érinti a vád törvényességét, amelynek követelményei tekintetében a Legfelsőbb Bíróság az 1/2007.BK vélemény A/I/2. pontja alatt adott iránymutatást. A vád törvényességének hiánya ugyanis nem azonos a vádirat kellékeinek a hiányával (Legfelsőbb Bíróság Bfv.II.1.165/2009/6. szám).

A vád törvényessége körében kell megemlíteni, hogy a vádirat 11. oldalán II. r. vádlott neve nyilvánvaló leírási hibakén szerepel. A vádló azonban a vádirata 2. oldalán egyértelműen meghatározta nevét, személyi adatait, és így azt, hogy kit vádol II. r. vádlottként. A leírási hiba így a vád törvényességét nem érintette, az aggály nélkül javítható volt a bírósági eljárásban.

2.

Az első fokon eljáró bíróság a Be. 78. § (4) bekezdésére hivatkozással kirekesztette a bizonyítékok köréből a III. r. terheltnek a 2007. február 21. napján foganatósított gyanúsított kihallgatásának jegyzőkönyvében rögzített terhelti vallomást, és ezt tekintette irányadónak II. r. és V. r. vádlottak esetében is.

Az első fokon eljáró bíróság álláspontja szerint ugyanis sérült a III. r. vádlott védőhöz való joga, mert az irányadó eljárásjogi törvény 46. § b/ pontja alapján a büntetőeljárásban kötelező a védő részvétele abban az esetben, ha a terheltet fogva tartják a későbbi III. r. vádlottnak a kihallgatás időpontjában nem volt meghatalmazott védője, ezért védőt legkésőbb a terhelt első kihallgatásáig kellett volna kirendelni. Eljárási szabályt sértett a nyomozó hatóság, amikor a III. r. terhelt kihallgatásának megkezdését követően nyilatkoztatta arról, hogy védelméről maga kíván-e gondoskodni, és a védőt kirendelő határozat sem felel meg a törvényben megkívánt tartalmi követelményeknek, ugyanis abban nem szerepel a gyanúsított fogvatartásának helye és a kihallgatás tervezett helye és ideje. A védő értesítését megtehetette volna a nyomozó hatóság hiteles és ellenőrizhető formában dokumentálva, azonban a védő értesítésének nem felel meg ha a terhelt a telefonjáról ezt saját maga teszi meg. Abban az esetben, ha a terhelt csupán arról kívánt megbizonyosodni, hogy az általa választott ügyvéd vállalja-e a megbízást, úgy a nyomozó hatóság erről történő tájékoztatását követően az eljárás rendjét már ezen közlése kell hogy meghatározza, azaz kirendelő határozat hozatala felől intézkedni nem szükséges, azonban a meghatalmazott védővel történő kapcsolat felvétele és megfelelő tartalmú tájékoztatása igen. Csak és kizárólag ezen eljárási kötelezettségek kivitelezése mellett nyílik meg a nyomozó hatóság lehetősége a kihallgatás megkezdésére, mely jelen esetben elmaradt, így az első fokon eljáró bíróság 2007. február 21. napján tett vallomását a bíróság a bizonyítékok köréből kirekesztette.

A III. r. vádlott legelső terhelti vallomásának kirekesztése védőjének indítványára történt meg.

A védői indítvány lényege szerint megállapítható, hogy a III. r. vádlott 2007. február 24-én történt első nyomozási kihallgatása során nyilatkozott arról, hogy védőt kíván meghatalmazni, amit és tanú is alátámasztott. A nyomozási anyagban azonban nincs nyoma annak, hogy a nyomozó hatóság részéről a védőt értesítették volna a meghatalmazás tényéről, a tervezett kihallgatás helyéről és idejéről. Ezt alátámasztotta tanúként tett vallomásában, miszerint csak III. r. vádlott telefonált neki, más nem. A nyomozó hatóság annak ellenére, hogy a III. r. terhelt egyértelműen közölte a nyomozó hatósággal, hogy védőt kíván meghatalmazni, részére védőt rendeltek ki személyében. A kirendelő határozat ezért törvénysértő, mert a III. r. vádlott nem tett olyan nyilatkozatot, hogy nem kíván védőt meghatalmazni vagy kérné védő kirendelését. A védelem törvénysértőnek azt találta, hogy a nyomozó hatóság nem értesítette a meghatalmazott

védőt, helyette a által meghatalmazott védőt rendelte ki, úgy, hogy a kirendelés törvényi feltételei nem álltak fenn, és ezt a törvénysértő kirendelő határozatot r részére meg sem küldték. Sérült a terheltnek az a joga is, amit a Be. 43. § (2) bekezdése biztosít, hogy megfelelő időt és lehetőséget kell kapnia a védekezésre való felkészülésre. A védő szerint az is törvénysértő, hogy a személyi adatok felvételét követően került sor annak engedélyezésére, hogy a védővel felvegye a kapcsolatot a III. r. terhelt, és törvénysértő kihallgatást foganatosító nyomozó tanúnak az az álláspontja, hogy a személyi adatok felvétele még nem a kihallgatás része, mert addig érdemi nyilatkozat nem hangzik el. Törvénysértő volt továbbá az eljárás, mert a védelem álláspontja szerint a Be. 43. § (3) bekezdésével szemben a terhelt a védővel ellenőrzés nélkül nem érintkezhetett.

A Debreceni Ítéltábla megállapította, hogy III. r. terheltnek a 2007. február 21. napján 15 óra 48 perckor foganatosított gyanúsítotti kihallgatásának menetét az arról készült jegyzőkönyv tartalmazza, melyben először a vádlott személyi adatait rögzítette a nyomozó hatóság a Be. 117. § (1) bekezdése alapján. Ezt követően történt meg a terhelt figyelmeztetése a Be. 117. § (2)-(4) bekezdésében, a Be. 179. § (3) bekezdésében, a Be. 43. § (2) és (5) bekezdésében, valamint a Be. 70/B. § (2) bekezdésében foglaltakra. Az elsőfokú bíróság azt rögzítette, hogy „a bíróság számára nem értelmezhető a III. r. terhelt kihallgatását végző Kiss János István azon nyilatkozata, mely ezen utóbbi felosztásra bontotta a gyanúsítotti kihallgatás tényleges végrehajtását, s e sajátos jogértelmezés gyakorlatban megvalósuló kivitelezését hangsúlyozta”. Ebben arra utalt az első fokon eljáró bíróság, hogy „az eljárás jogi aktusnak nincs érdemi és nem érdemi része, az ilyen megkülönböztetés a bíróság szerint nem tehető”.

Ezzel szemben a Be. 117. § (1) bekezdéséből egyértelműen következik, hogy a terhelt kihallgatása előtt meg kell állapítani személyazonosságát, ennek érdekében meg kell kérdezni a terhelt nevét, születési nevét, korábbi nevét, születési idejét, helyét, anyja nevét, lakóhelyének és tartózkodási helyének lakcímét, a személyi azonosító okmánya számát és az állampolgárságát. A Be. 117. § (1) bekezdése szerint ezekre a kérdésekre a terhelt akkor is köteles válaszolni, ha egyébként a vallomástételt megtagadja. A törvény ezen kitételéből következik tehát, hogy a terhelti kihallgatás mindenképpen két részre bontható, a személyi adatokkal kapcsolatosan mindenki védőtől és védőválasztástól függetlenül köteles a valóságnak megfelelően válaszolni.

Ezt követően történtek meg - a jegyzőkönyv és a meghallgatott tanúk (vallomása) szerint is - a törvényes figyelmeztetések. A jegyzőkönyv a figyelmeztetések után rögzíti saját kezű aláírásával, hogy azokat megértette és tesz vallomást. Azt is tartalmazza a jegyzőkönyv, hogy kijelenti, hogy vallomást kíván tenni és védőt fogja meghatalmazni. Ezután került sor a kihallgatás „érdemi” részére, ahol a személyi körülményekkel kapcsolatban is vallomást tett a terhelt, valamint a bűncselekmény elkövetésével kapcsolatosan. A személyi körülményekkel kapcsolatos kérdések már valóban a kihallgatás „érdemi” részét képezik, azokra nézve a vallomásmegtagadási jog, azaz a hallgatás joga is gyakorolható, ugyanis azon kérdésekből akár bűnösségre is lehet következtetni, illetve a büntetés kiszabás körében is jelentősek.

A Be. 117. § szerinti személyi adatok felvétele megelőzi a terhelt kihallgatását, az még nem tartozik a terhelt kihallgatásának körébe, ami következik a 117. § (1) bekezdésének „kihallgatása előtt” szavaiból.

A terheltet a személyazonosságára vonatkozó adatok felvétele után, de még a személyi körülményekre vonatkozó kihallgatásának megkezdése előtt kell figyelmeztetni a vallomás megtagadási jogára, valamint az egyéb jogaira, ami neve esetében törvény szerint megtörtént. A Be. 47. § tartalmazza a védő meghatalmazásával kapcsolatos szabályokat, mely szerint védőt elsősorban a terhelt hatalmazhat meg, illetve a meghatalmazást ahhoz a bírósághoz, ügyészhez, nyomozó hatósághoz kell benyújtani, amely előtt a meghatalmazás időpontjában a büntetőeljárás folyamatban van. A meghatalmazott védő a meghatalmazás benyújtását követően gyakorolhatja eljárási jogait. A Be. 48. § szerint a bíróság, az ügyész, illetve a nyomozó hatóság védőt rendel ki, ha a védelem kötelező és a terheltnek nincs meghatalmazott védője. Ezeket a szabályokat a Be. 179. §-ának a szabályaival együttesen lehet alkalmazni, amely szabályokat fogalmaz meg arra a rendkívüli esetre is, ha a gyanúsítottat őrizetbe veszik, ugyanis a fogva lévő gyanúsítottat a Be. 179. § (1) bekezdés szerint 24 órán belül ki kell hallgatni. E határidőt attól az időponttól kell számítani, amikor a gyanúsítottat a nyomozó hatóság elé állították. A Be. 179. § (2) bekezdése szerint a gyanúsítottal a kihallgatás elején közölni kell a gyanúsítás lényegét, az erre vonatkozó jogszabályok megjelölésével. III. r. vádlottnál ez megtörtént. A Be. 179. § kronológiájából is következően ezt követően a (3) bekezdés szerint figyelmeztetni kell a gyanúsítottat arra, hogy védőt választhat, illetve védő kirendelését kérheti, ami ugyancsak megtörtént.

A Be. 179. § (3) bekezdése azt is tartalmazza, hogy ha az eljárásban védő részvétele kötelező, a gyanúsított figyelmét arra is fel kell hívni, hogy ha három napon belül nem hatalmaz meg védőt, az ügyész, illetve a nyomozó hatóság rendel ki védőt. Ha a gyanúsított kijelenti, hogy nem kíván védőt megbízni, az ügyész, illetve a nyomozó hatóság nyomban védőt rendel ki. III. r. vádlott esetében kétség nem fér hozzá, sem a terhelti nyilatkozatból, sem a kihallgatást foganatosító tanúk vallomásából, sem az ezzel egyező jegyzőkönyvből, mint közokiratból, hogy nyilatkozott arra nézve, hogy védőt kíván meghatalmazni, mégpedig védő személyében. Bár nem lett volna kötelező, de a nyomozó hatóság biztosította a terhelt számára, hogy személyesen beszéljen a meghatalmazni kívánt ügyvéddel. Az ügyvédi meghatalmazás egy két oldalú jogviszony, elsősorban a terhelt és a meghatalmazni kívánt ügyvéd között, így nem kifogásolható, és a terhelt jogait nem sértette az, hogy ezt nem a nyomozón keresztül beszélte meg ügyvéddel. Sem, sem tanú vallomásában nem merült fel az, hogy ezen alkalommal érdemi konzultációt kívántak volna folytatni, hanem megbeszélésük kizárólag arra szorítkozott, hogy a lehetséges meghatalmazást és megbízást elvállalja. Ebből következően nem sérült a terhelt azon védelemhez fűződő joga, hogy ellenőrzés nélkül beszélhessen védőjével a kihallgatás megkezdését megelőzően, ilyen igényt a kihallgatást foganatosító nyomozók felé nem jelzett.

Az kétségtelen, hogy a Be. 43. § (2) bekezdésének c/ pontja szerint a terhelt jogosult arra, hogy megfelelő időt és lehetőséget kapjon a védekezésre való felkészülésre, de ez a jogosultság fogva lévő terhelt esetében annyiban relatív, hogy a hivatkozott Be. 179. § (1) bekezdése szerint őt 24 órán belül ki kell hallgatni.

Amennyiben a terhelt úgy érzi, hogy nem felkészült a védekezésre, akkor jogában áll hallgatni, amire figyelmeztetése megtörtént, és ezzel, mint végzett jogász is nyilvánvalóan tisztában volt.

Szükséges még utalni a Be. 184. § (2) bekezdésére, mely szerint ha a gyanúsítottat az ügyész vagy a nyomozó hatóság kihallgatja, védője a kihallgatáson jelen lehet. A 184. § (3) bekezdése szerint a fogva lévő gyanúsított a kihallgatása előtt a védővel értekezhet. A törvény tehát egyértelmű abban, hogy a védőt jelenléti jogosultság illeti meg a védenre gyanúsított kihallgatásán, azonban ez nem kötelezettség és az ő jelenléte nélkül is törvényes a kihallgatás, ha a törvényes figyelmeztetések megfelelően elhangoztak.

Az ítéletábra megállapítása szerint a III. r. vádlott gyanúsított vallomásainak kirekesztésére tévesen került sor függetlenül attól, hogy azt a bíróság a tárgyalás anyagává tette, mert sem feltétlen, sem olyan jellegű relatív eljárás szabálysértés nem történt, mely kizárhatná e fontos bizonyíték felhasználását. Azt helyesen ismerte fel a megyei bíróság, hogy a nyomozó hatóság részben eltért az eljárás szabályoktól, mindezen eltérés azonban nem minősül olyan jellegűnek, mely a Be. 78. § (4) bekezdésének alkalmazását tenné szükségessé.

Az eljárás törvény a kötelező védelemre és a védő kirendelésére vonatkozó általános és különös normákat eltérő helyen szabályozza. Jelen eljárásjogi helyzetben a Be. 48. § (1) bekezdésében és a Be. 179. § (3) bekezdésében foglaltak megtartását, érvényesülését kellett vizsgálni.

A Be. 179. § (3) bekezdése értelmében kihallgatása előtt a gyanúsítottat figyelmeztetni kell arra, hogy védőt választhat, illetve védő kirendelését kérheti. Ha az eljárásban a védő részvétele kötelező, a gyanúsított figyelmét arra is fel kell hívni, hogy ha három napon belül nem hatalmaz meg védőt, az ügyész, illetve a nyomozó hatóság rendel ki védőt. Ha a gyanúsított kijelenti, hogy nem kíván védőt megbízni, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság nyomban védőt rendel ki.

A gyanúsított kihallgatást érintően e norma az általános.

A személyi szabadság elvonása által teremtett kötelező védelmi ok - Be. 46. § b) pont - fennállása esetén azonban a törvény a Be. 48. § (1) bekezdésében eltér a nyomozás generális szabályától, és azt mondja ki, hogy a bíróság, az ügyész, illetve a nyomozó hatóság védőt rendel ki, ha a védelem kötelező, és a terheltnek nincs meghatalmazott védője. A 46. § b) pontja (a terhelt fogva tartása, mely körbe vonható az őrizet is az előzetes letartóztatás mellett) esetén a védőt legkésőbb a terhelt első kihallgatásáig ki kell rendelni.

E törvényhely kógens és megelőzi a 179. § (3) bekezdésének szabályát, mely szerint más kötelező védelmi okoknál a terhelt védőválasztási szándékától függően három napon belül kell csak a védőt kirendelni, abban az esetben, ha a terhelt mégsem hatalmaz meg védőt korábbi nyilatkozata ellenére.

A konkrét ügyben megállapítható, hogy a kihallgatás idején már őrizetbe vett terhelt első kihallgatásakor a Hajdú-Bihar Megyei Rendőr-főkapitányság képviselői, a jegyzőkönyvből kitűnően a törvény szerinti kioktatási kötelezettségnek eleget tettek, mely során tájékoztatták a terheltet a védőválasztás jogáról, valamint a védőkirendelés feltételeiről. nyilatkozattételből a védő választásának, meghatalmazásának szándéka megállapítható, de jelen esetben a Be. 48. § (1) bekezdésének alkalmazásával a terhelt nyilatkozatától

függetlenül a védőt ki kellett volna rendelni a fogva tartás miatt az első kihallgatás előtt, melyre csak másnap került sor. E körben osztotta a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság álláspontját.

Az ítéletábra megítélése szerint ugyanakkor az eljárási szabálysértés nem feltétlen, csak relatív, melynek súlya a konkrét ügy összes körülményét figyelembe véve nem tekinthető olyan mérvűnek, ami a Be. 78. § (4) bekezdés alkalmazását vonhatná maga után.

Az eljárási szabályoktól eltérés egyrészt azért nem feltétlen, mert a törvény nem mondja ki kötelező erővel, hogy a konkrét norma megsértése önmagában, bármilyen vizsgálat nélkül kizárná a bizonyíték felhasználását. Másfelől azért, mert az eljárás adatainak gondos értékelésével ítéltető csak meg, hogy a terhelt eljárási jogait lényegesen korlátozták-e vagy sem. Az ügyben bűncselekmény által, vagy tiltott módon történő bizonyítás felvétel kizárható. Ezen túl a terhelt jogainak lényeges korlátozása sem állapítható meg. A nyomozó hatóság kioktatási kötelezettségének nagyrészt eleget tett és csak - az ellentétes jogértelmezést is lehetővé tevő - jogszabály helytelen értelmezéséből eredt, hogy nem történt meg a védő kirendelése a kihallgatása előtt. A terhelt a kioktatás után védőválasztási szándékát jelezte, másfelől a védő részvétele a kihallgatáson nem kötelező, távollétében is felvehető e bizonyítás. E tények alapján, a Be. 78. § (4) bekezdés alkalmazására nem kerülhet sor.

Mindezek alapján az ítéletábra nem látta akadályát annak, hogy III. r. vádlott legelső gyanúsított ki hallgatása alkalmával tett vallomását is értékelje, illetve felhasználja a tényállás megállapítása során. (Csupán megjegyzi az ítéletábra, hogy még a védő jelenléte nélkül megtett tanúkenti vallomása is felhasználható lett volna a későbbi terheltnek a megfelelő törvényi figyelmeztetések elhangzása mellett, ami ugyancsak jelzi, hogy teljesen formális okokból nem merülhet fel a gyanúsított ki vallomás felhasználásának a kizárása. Szükséges azt is megjegyezni, hogy az ügy egyéb bizonyítékai, így a későbbi vallomások, terhelt-társak vallomása, tanúvallomások, valamint az úgynevezett lehallgatási anyag adatai is ezen legelső terhelti vallomással együtt értelmezhetőek.

Ezen legelső gyanúsított ki vallomás önkéntességének és őszinteségének elfogadása esetén a terhelt érdeke is lehet ezen vallomásának elfogadása, ugyanis hátrányosabb lehet ha további részbizonyítékokból a bíróság - megalapozatlanul - az ő jóval szélesebb körű tudomásszerzésére következtet.

2007. március 13. napján a Hajdú-Bihar Megyei Főügyészség is fogatosította gyanúsított terhelt ki hallgatását védője jelenlétében, mely kihallgatása során úgy nyilatkozott a későbbi III. r. vádlott, hogy a nyomozás során tett gyanúsított ki hallgatása során előadottakat változtatás nélkül fenntartja. Ezen későbbi vallomás ismeretében még kevésbé megalapozott a legelső gyanúsított ki vallomásának az elvetése. Ezen kihallgatása során is hangsúlyozta a korábbi beismerő vallomásának önkéntességét, és azt, hogy a nyomozás során igyekezett részletes, tényfeltáró beismerő vallomással segíteni az eljáró hatóságok munkáját, illetve a korábbi vallomását mindenben fenntartva azt kiegészítette.

3.

A védői felvetésekre érdemben reagálva az ítéletábra úgy ítélt meg, hogy Szaporán Roland vagy Karkó Katalin eljárásjogi helyzete az eljárás során kétségtelenül másképp is

alakulhatott volna. A vádhatóság döntési jogköre azonban az, hogy mely személyek ellen kíván vádat emelni, mely személyek esetén ítéli meg úgy, hogy bizonyítható esetükben a bűncselekmény elkövetése. Ennek eldöntésére elévülési időn bármikor lehetőség van. Figyelmeztetésük törvényesen megtörtént, így vallomásuk felhasználásának törvényes akadálya nem volt.

4.

A védelem szinte teljes körűen támadta a titkos információgyűjtés anyaga felhasználhatóságának törvényességét.

Az első fokon eljáró bíróság helytálló érvekkel fejtette ki azt, hogy miért nincs akadálya a titkos információgyűjtés keretében beszerzett bizonyítékok túlnyomó többsége felhasználásának, és helyesen hivatkozott e körben a Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága 74. számú Büntető Kollégiumi véleményére is.

Az ítélet tábla nem osztotta a II. r. vádlott védőjének titkos információgyűjtés felhasználásának engedélyezésével kapcsolatos határozattal kapcsolatos kifogásait, melyben lényegében azt veti fel, hogy a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság elnökhelyettese formailag és tartalmilag valótlan tartalmú határozatot, azaz közokiratot készített. Ezzel szemben hosszú idő óta a Debreceni Városi Bíróságon is kinevezett nyomozási bíró.

Az ítélet tábla nem fogadta el a végzés tartalmi hiányosságaira történő hivatkozást sem. A Debreceni Városi Bíróság Bny.496/2006/2. számú végzése kétségtelenül viszonylag rövid és sablonos indokolást ad. Ebben az eljárási szakaszban nem feladata a bíróság végzésének a bizonyítékok értékelése, arra törvényes lehetőség nincs is. Ha a perbírósnak bármilyen törvényességi aggálya támad azzal kapcsolatban, hogy a titkos információgyűjtés során keletkezett adatok felhasználhatóak-e, nincs akadálya azok vagy azok egy részének a bizonyítékok köréből történő kirekesztésére a nyomozási bírói végzéstől függetlenül.

Az kétségtelenül egy relatív eljárási szabálysértés, hogy ezen határozat később lett csatolva az iratokhoz, azonban a bírósági eljárásban pórt iratismertetés megtartására már nem kerülhet sor. Ez értelmetlen is lenne, hiszen a bírósági eljárásban az iratokhoz történő csatolástól kezdődően a határozatot bárki megismerhette, arról másolatot készíthetett. A relatív eljárási szabálysértés alapvetően formai, a tisztességes eljárás tényét nem kérdőjelezi meg.

A állampolgár IV. r. vádlott telefonja lehallgatásának sem volt törvényes akadálya, amikor a magyar állampolgárokkal folytatott beszélgetései lehallgatásra kerültek, azzal kapcsolatban olyan aggály nem fogalmazódott meg, ami a Be. 78. § (4) bekezdése alapján a bizonyíték kirekesztéséhez vezetnek. Ezzel kapcsolatban az I. fokon eljáró bíróság indokai helyesek. Csupán megjegyzi az ítélet tábla, hogy a III. r. vádlottnak a nyomozás során tett gyanúsítottai vallomásainak felhasználása mellett az sem állítható, hogy kizárólag a titkos információgyűjtés eredményén alapulna az ítéleti tényállás rögzítése és az is megállapítható, hogy a III. r. vádlott a gyanúsítottai vallomásában még ezen beszélgetések elétárását megelőzően tett feltáró jellegű vallomást.

5.

Nem felel meg az iratok tartalmának a II. r vádlott védőjének azon hivatkozása, hogy a bírósági eljárásban a tolmács törvényes figyelmeztetése nem történt meg. A legelső tárgyaláson (111. számú jegyzőkönyv 2. oldal) a bíróság a megfelelő kioktatásban részesítette a tolmácsot, tisztázta azt is, hogy nincs-e kizáró ok vele szemben. A figyelmeztetés a Be. 114.§ (3) bekezdése, Be. 110.§ (1) bekezdése, és a Btk. 238. § (2) bekezdése alapján teljes körű volt.

V. A tényállás megalapozottsága és a bizonyíték értékelése.

1.

Az értékelhető relatív eljárási szabálysértések nem befolyásolták sem önmagukban, sem összességükben az ügy érdemi felülbírálatát.

Figyelemmel a Be. 75. § (1) bekezdésére, nem kifogásolható, hogy a bíróság olyan tanúkat is megidézett, akiket sem a vádló, sem a védelem nem indítványozott kihallgatni. A bíróságnak hivatalból is fennáll a megalapozott tényállás megállapítási kötelezettsége.

Az elsőfokú bíróság a szükséges körben lefolytatta a bizonyítást és a bizonyítékok nagyrészt helyes értékelésével, mérlegelésével döntően megalapozott ítéleti tényállást állapított meg, mely csak részben megalapozatlan a Be. 351.§ (2) bekezdés b) pontja miatti hiányosság, a c) pontban írt iratellenesség és a d) pont szerinti logikai hiba miatt. A tényállás azonban a nyilvános ülés keretei között a Be. 352.§ (1) bekezdés alapján kiegészíthető és korrigálható volt az iratok tartalma és ténybeli következtetés útján. Az ítéletábra a következők szerint kiegészített és helyesbített tényállást fogadta el a felülbírálat alapjául.

2.

Az ítéleti tényállás személyi részét a következők szerint szükséges kiegészíteni:

Mellőzi személyi körülményeiből a 9. oldal 2. sorában foglaltakat.

Pontosítja a tényállást a 14. oldal első bekezdésében akként, hogy az utolsó sorban a „vádlott társai” szöveg helyett az „I. r. vádlott” szövegrész kerül.

Mellőzi az ítéletábra a tényállásból a 14. oldal utolsó bekezdését, és helyette azt rögzíti, hogy a kábítószer termesztés leendő hasznára nézve a megállapodás az volt, hogy abból 10%-ot megkap a kertészként dolgozó V. r. vádlott, míg a fennmaradó hasznot az I. r, és a IV. r. vádlott felezi meg.

A 15. oldal 2. bekezdésében a 14-16. sorban szereplő mondatot úgy pontosítja, hogy a III. r vádlott ... tolmácsként közreműködött a cannabis termesztéséhez szükséges virágföld, továbbá szigetelő- illetve világítóberendezések, anyagok Magyarországra szállításának megszervezésében, ...

A 15. oldal 3. bekezdése helyébe a következő kerül: III. r. vádlott fokozatosan tudomást szerzett vádlott társai kábítószer kereskedelemmel összefüggő tevékenységéről.

A 16. oldal 4. sorából mellőzi az V. r. vádlottra utalást.

A 18. oldal 3. bekezdése kezdetén a „vádlottak” szó helyett azt rögzíti, hogy „Az I. r, a II. r., a IV. r., és az V. r. vádlott”.

A 21. oldal 3. bekezdéséből mellőzi V. r. vádlott megjelölését.

A 22. oldal 2. bekezdése helyébe a következő mondat kerül: „ I. r. vádlott ugyancsak adott V. r. vádlottnak különböző fajtájú kábítószereket, így 2006. december 08., 26. és 2007 január 06. napján.”

A III. r. vádlott által a nyomozás során gyanúsítottként tett vallomás felhasználása a tényállás megállapítása során a vádlottak védői által jogosan kifogásolt megalapozatlansági hibákat kiküszöböli. A III. r. vádlott által tett teljesen aggálytalan gyanúsítottai vallomás ugyanis maradéktalanul kitölti azokat a hiányokat, amelyeket az első fokon eljáró bíróság részben logikai következtetéssel, részben az egyéb bizonyítékok összevetésével próbált kitölteni. Valójában a Hajdú-Bihar Megyei Főügyészség vádirata nagyban a III. r. vádlott által tett gyanúsítottai vallomás tényadatain alapult.

Ezen gyanúsítottai vallomását tartotta fenn védő jelenlétében ismételt kihallgatásakor, amelyet a Hajdú-Bihar Megyei Főügyészség ügyésze fogatosította 2007. március 13. napján.

Szükséges megemlíteni, hogy ezen ügyészi meghallgatásakor jegyzőkönyvben is rögzítetten hangoztatta III. r. vádlott azon szándékát, hogy ő „vádalkut” szeretne kötni és ugyanezen nyilatkozata jelenik meg a 2007. február 21. napján fogatosított gyanúsítottai kihallgatása végén.

A III. r. vádlott állította, hogy ilyen irányú biztatásra is tekintettel tette meg feltáró jellegű beismerő vallomását. Ez a feltáró, beismerő vallomás az ügy felderítését nagyban elősegítette, függetlenül az addig beszerzett titkos információgyűjtés eredményétől. Szükséges azonban azt is megjegyezni, hogy ezen beismerő vallomás abban a tekintetben kedvezőbb is a III. r. vádlott számára, hogy ha ezt fogadja el a bíróság ítéleti tényállásának alapjául, akkor nem lehet logikai következtetéssel olyan tényállást megállapítani a III. r. vádlott terhére, ami az ebben foglalt cselekvőseget jelentősen meghaladná.

A III. r. vádlott gyanúsítottai vallomásából megállapítható, hogy a jogi ügyek teljesítése kapcsán került kapcsolatba az I. r. vádlottal, majd kezdett neki tolmácsolni is. Elismeri a III. r. vádlott, hogy az I. r. vádlott kérte meg arra, hogy kábítószer termesztésével összefüggésben is kellene neki fordítani, amire azt követően vállalkozott, hogy biztosították arról, hogy neki csak fordítani kell ebben a kérdéskörben. Vallomásából kiderül, hogy a kábítószer termesztéséhez szükséges eszközök beszerzése érdekében egy budapesti boltban is körülnézett az I. r. vádlott.

I. r., II. r. vádlott, és VI. r. vádlott mentek fel az árakat megnézni. Ő a kábítószer termesztésével kapcsolatos technológiát fordította. Később I. r. vádlott bizalmába került, ki is mentek egy vámospércsi családi házhoz, ahol jelen volt V. r. vádlott is. Itt volt egy szoba kender termesztésére berendezve. Ezt megelőzően mintegy 2 hónappal, hoztak körülbelül 60 palántát, de azt rosszul termesztették, nem jól nőtt a növény. A IV. r. vádlott

véleménye szerint túllocsolták és túl sok fényt is kapott, míg ő (a III. r. vádlott) DVD lefordítása útján tudja, hogy két naponta kell locsolni, ők pedig egyik nap vízzel, másik nap vegyszerrel locsolták. Volt továbbá két másik nagy szoba is a lakásban amit kábítószer termesztésére alakítottak ki. Ő (a III. r. vádlott) többször is járt ebben a lakásban, a IV. r. vádlottal meg az I. r. vádlottal. A IV. r. vádlott volt az, aki tanácsot adott, hogyan kell termesztetni, a III. r. vádlott meg fordította. Azt is elmondta a III. r. vádlott, hogy volt még egy pince is, után egy tanyán, ahol ugyancsak kábítószer akartak termesztetni. Mivel az ehhez szükséges földet Magyarországon nem lehetett megvenni, így az lett behozva. 13 000 euró értékben vásároltak kender termesztéséhez szükséges anyagokat, illetve 11 000 eurót küldött ki egy borítékban I. r. vádlott debreceni lakossal. Amit IV. r. vádlott megvásárolt, annak hazahozatalát VI. r. vádlott intézte. Vásárolt ugyanis körülbelül 8 tonna földet, 100 darab nagy teljesítményű lámpát, négy nagy teljesítményű ventilátort, 8 filtert, műanyag edényeket, és termesztési adalékokat.

Egy alkalommal mondta az I. r. vádlott a IV. r. vádlottnak, hogy akkor lenne igazán jó az üzlet, ha tudna behozni speedet, hasist és marihuánát. A III. r. vádlott elmondta, hogy ezen már ő is meglepődött, valójában ő tartott az I. r. vádlottól, bár konkrét fenyegetést nem kapott. Ez valamikor karácsony előtt történt, amikor I. r. vádlott mondta a IV. r. vádlottnak, hogy szerezzen kábítószer. Ez volt az oka annak, hogy mindig hívogatni kellett, hogy jön-e. Egy alkalommal neki is kellett 8 000 eurót magával vinnie, és erről a IV. r. vádlott az I. r. vádlottal tárgyalt. Ők kötöttek egy üzletet, ami az lehetett, amit elfogásukkor elkoboztak. Ő elvitte a 8 vagy 13 000 eurót, és itt mondta a IV. r. vádlott, hogy mondja meg hogy lesz 10 kg speed, meg 6 kg hasis (vagy esetleg fordítva). Ő (a III. r. vádlott) később ezt elmondta, de sajnos az ő elfogásuk lett ennek a következménye. Az elfogásuk előtt a IV. r. vádlott jelezte, hogy mikor érkezik, megbeszélték, hogy hol fogják várni. Ő már gondolta, hogy mit (azaz kábítószer) hoz, mert a telefonban ezt előzetesen mondta. Ezzel kapcsolatosan azt is elmondta, hogy mindig egy kódot használtak a beszélgetésekben, így ha azt mondták, hogy 5, 10 és 3, akkor ez egy megbeszélt dolog volt, ami a kábítószer mennyiségére utalt, ami előzőleg egy közöttük történt megbeszélés volt. Amikor megérkezett a IV. r. vádlott, odaadott neki egy dobozt, meg egy szatyrot.

A dobozban egy szivattyú volt, a szatyorban meg szórófejek voltak. Ő tudta, hogy ezt másra is lehet használni, de tudta, hogy amit Johan megvett, az a származó felszerelés a termesztéshez, ami még hiányzott.

Az üzleti megállapodás az volt az I. és IV. r. vádlott között, hogy a tudását a IV. r. vádlott adja, az I. r. vádlott meg az ingatlant és a pénzt, továbbá levontak 10 %-ot a kertésznek, aki volt. Volt még egy másik kertész is, aki vagy nevű volt. Elmondta azt is ezen vallomásában, hogy pár héttel korábban hoztak hasist Magyarországra. A IV. r. vádlott mondta el neki, hogy Magyarországra VI. r. vádlott hozta be a kábítószer egy autóval és a I. r. vádlott meg előtte ment egy típusú gépkocsival.

Az ügyész előtt tett gyanúsítotti kihallgatásakor III. r. vádlott a korábban elmondottakat fenntartotta, és elmondta még, hogy 2006. decemberében vagy 2007. januárjában volt egy beszélgetés közte és valamint között, amikor a két arról beszélgetett, hogy korábban is próbálkoztak marihuána termesztésével, de az a helytelen technológia miatt nem volt eredményes. Arról is beszéltek, hogy hoztak be különféle kábítószereket, így marihuánát, speedet és hasist. A kábítószereket azonban nem a nevükön nevezték, hanem „boci”-nak a marihuánát, „csoki”-nak a hasist és „kólá”-nak nevezték a kokaint. Mindemellett amikor

„kő”-ről beszéltek, akkor azalatt amfetamin származékot értettek, illetve a hasisnak egy csomagolt kemény formáját. A kábítószer Magyarországra történő beszállítására egy kerekklámpás német rendszámú gépkocsival került sor, valamint használtak a szállításhoz egy gépkocsit, amelyet átalakítottak és a rekeszeiben helyezték el a kábítószer. burkolt fenyegetést kapott, ami abból állt, hogy az I. r. vádlott azt mondta neki, hogy jól gondolja meg, hogy ha ebből ki akar szállni, mert kellemetlenségei lehetnek neki és a családjának is. A III. r. vádlott a gyanúsítottai vallomását követően II. r. vádlott zárkatársai őt egy alkalommal körbe vették, ruházatát rángatták és megfenyegették, hogy tudja meg, hogy egy vamzernek a börtönben milyen sorsa van. Azt is megerősítette az ügyészi kihallgatásán a III. r. vádlott, hogy I. r. vádlott az ellenértéket egyszer banki átutalással akarta kifizetni, azonban ezt a IV. r. vádlott ellenezte arra való hivatkozással, hogy ezzel kapcsolatban nagyon szigorúak a szabályok.

A III. r. vádlottnak az ítéletábra által elfogadott terhelti vallomásából tehát megállapítható a III. r. vádlott és a többi vádlott konkrét cselekvése a terhükre rótt bűncselekményben. A III. r. vádlott alapvetően fordítási tevékenységet végzett, illetve egy alkalommal személyesen fizette ki a megvásárolt kábítószer ellenértékét. Egyértelműen vallomást tett arra nézve, hogy a vámospércsi ingatlanon túl a közeli tanyán ugyancsak kábítószer termesztésre próbált a által vezetett társaság kábítószer termesztésre berendezkedni. A kábítószer termesztéshez szükséges összes termelőeszközt megvásárolták, még a termesztéshez szükséges földet is hozták be, mert ilyen földet Magyarországon kapni nem lehetett. Érdemi magyarázatot adott vallomásában a titkos információgyűjtés keretében lehallgatott telefonbeszélgetések értelmezésére az abban foglalt virágnyelv megértésére. Ebből következően egyértelműen meg lehetett állapítani, hogy milyen mennyiségű és fajtájú kábítószerrel folytak a beszélgetések. Tényadatot közölt az üzleti megállapodásról, amit a tényállásban is szükséges megállapítani, azaz 10 %-ot kapott volna a termesztés hasznából V.r. vádlott, a többit pedig az I. és a IV. r. vádlott felezte volna meg. Egyértelmű vallomást tett továbbá VI. r. vádlott szerepére nézve a kábítószer behozatalát illetően.

Kétségtelenül nem teljesen alaptalan az I., II. r. vádlott védője írásbeli fellebbezése indokolásának az a felvetése, hogy a lehallgatási anyag nem támasztja alá maradéktalanul azt az ítélet által tényként kezelt körülményt, hogy az utastér megbontása a gépkocsiban kábítószer elrejtése érdekében történt, azonban r. vádlott ügyészi kihallgatásán egyértelműen elmondta, hogy vádlott társai egy átalakított gépkocsi rekeszeiben helyezték el a kábítószer annak Magyarországra hozatalakor.

Nem fogadható el az a védelmi fellebbezésekben megjelenő kritika, hogy a tik-tak, kuki és más kifejezések nem kábítószerrel szólnak, hiszen ezzel kapcsolatban is pontos magyarázatot adott a virágnyelvre nézve III. r. vádlott az ügyészi kihallgatásán.

Nem fogadta el az ítéletábra azt a védői érvelést sem, hogy nincs adat arra nézve, hogy járt volna a vámospércsi ingatlanon, ahol a kábítószer termesztése történt, hiszen erre nézve éppen III. r. vádlott tett határozott vallomást a nyomozás során.

Nem foghatott helyt az az érvelést sem, hogy az elsőfokú bíróság ítéletéből nem lehet megállapítani azt, hogy a II. r. vádlott tudattartama miként alakult, tudatában volt-e annak, hogy kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmény elkövetése történik. Ez már az elsőfokú bíróság ítéletének történeti tényállásából és jogi indokolásából is egyértelműen

megállapítható, és azt nagyban alátámasztja az ítéltábla által elfogadott, de már az elsőfokú bíróság által tárgyalás anyagává tett III. r. vádlott vallomása is.

Ugyanezen okból küszöbölhető ki a cannabis növény termesztésére vonatkozó technikai leírást tartalmazó DVD lefordításával kapcsolatos ítéleti megállapítás megalapozatlansága, ugyanis erről éppen a III. r. vádlott tesz említést a vallomásában. Nem kifogásolható az ítéletben a speciális cannabis termesztésére szolgáló növényföldként megjelölni azt a földet, amit a vádlottak szereztek be, hiszen a Magyarországon beszerezhető virágföldet erre nem találták alkalmasnak. Ezen tényállásrész is a III. r. vádlott vallomásán alapul.

Elfogadta a III. r. vádlott védőjének az érvelését ítéltábla abban, hogy a lehallgatási anyagból semmilyen logikai következtetés útján nem lehet arra következtetni, hogy a III. r. vádlott a föld felhasználási helyének és céljának ismeretében működött közre a szállítás megszervezésében, mert az ezzel kapcsolatos tevékenységben ő „csupán” tolmácsként működött közre.

Az ítéltábla nem észlelte az ítélet ellentmondásosságát, logikai hibáját azzal kapcsolatban, hogy a III. r. vádlott a vámospércsi ingatlanon milyen fejlődési szakban lévő egyedeket láthatott. Ennek egyébként ügydöntő jelentősége nincs is, hiszen a lényeg az, hogy a III. r. vádlott személyesen is észlelte, hogy vádlott-társai kábítószer előállítására alkalmas növényeket termesztenek és ő ezzel kapcsolatosan látott el fordítási feladatokat.

A vádirat 1/A. pontjában foglalt tényállás résszel kapcsolatosan az elsőfokú bíróság helyes következtetéssel állapította meg a tényállást a IV. r. vádlottnak a vámospércsi kábítószer termesztéssel kapcsolatos cselekvőségét illetően, de utalni kell arra is, hogy ezzel kapcsolatban a III. r. vádlott aggálytalan, nyomozás során tett vallomása is egyértelmű adatokat szolgáltatott.

Ugyancsak nem fogadta el tanyával kapcsolatos észrevételeket sem, ugyanis éppen erre a tanyára nézve egészítette ki és tette teljessé az elsőfokú bíróság logikai következtetéssel megállapított tényállását a III. r. vádlott nyomozás során tett beismerő vallomása.

Helyesen hivatkozott a III. r. vádlott védője arra, hogy az -as autópálya pihenőjében a III. r. vádlott által a IV. r. vádlottnak átadott 8 000 euró vételár szerepére vonatkozó megállapítás a III. r. vádlottnak a bizonyítás köréből kirekesztett nyomozási vallomásán alapul, azonban ezen vallomás felhasználásával a tényállás megalapozatlansága kiküszöbölhetővé vált.

Kétségtelenül a telefonos beszélgetésekben, valamint a nyomozó hatóság által a sajtóban megjelentetett közleményben, valamint a ténylegesen a vegyészszakértő által megvizsgált kábítószer mennyiségi adatai között volt ellentmondás. Ennek feloldására az első fokon eljáró bíróság messzemenőig törekedett és így lett megállapítható, hogy maguk a magyarországi lakos vádlottak sem mindig kapták a IV. r. vádlottól azt, amiben előzetesen megállapodtak. Helyesen járt el az első fokon eljáró bíróság, amikor a vegyész szakértő által megvizsgált kábítószer mennyiségi adatait tette végül is a tényállás alapjául.

Annak megállapításához, hogy valamely anyag kábítószer tartalmaz, és ha igen a tiszta hatóanyag tartalmát alapul véve milyen mennyiségben, különleges szakértelem szükséges. Ha ilyen kérdés felmerül, általában vegyész és orvos szakértőt kell igénybe venni. A meg nem lévő kábítószer mennyiségének megállapítása nem szakértői, hanem bizonyítási kérdés. Ezzel összefüggésben az sem szakértői, hanem bizonyítási kérdés, hogy a meg nem lévő kábítószer megállapított mennyiségének mekkora a tiszta hatóanyag tartalma (BKv.57.).

Megjegyzi a bíróság, hogy a VI. r. vádlott védőjének fellebbezése is alapvetően a bizonyítékok értékelését támadta, ami megalapozott tényállás alapján eredményre nem vezethetett, és e körben is szükséges utalni III. r. vádlott feltáró jellegű beismerő vallomásra, amely vallomás az első fokon eljáró bíróság részben logikai következtetéssel, részben közvetett bizonyítékokból megállapított tényállását teljes mértékben megalapozottá teszi a VI. r. vádlott cselekvőségét illetően.

Más a perjogi helyzet az V. r. vádlott esetében, ahol csak iratellenesen, és a Be. 351. § (2) bekezdés d) pontjának sérelmével - a megállapított tényekből további tényre történő helytelen következtetéssel - lehetett csak arra következtetni, hogy ő kábítószer azért szerzett meg, hogy azt továbbértékesítse. Erre nézve bizonyíték nem áll rendelkezésre, a több értelmezést is lehetővé tevő lehallgatási anyagból sem következik az ő tettesi kereskedői tevékenysége.

A tényállás személyi része pontosításának is ugyanez az indoka, hiszen nem lehetett bűncselekményre utaló irreális vagyongyarapodást feltárni az I. r. vádlottnál jelen büntetőeljárásban, illet az elsőfokú bíróság tényállása sem tartalmaz.

A IV. r. vádlott az I. r. vádlott rendelkezésére bocsátotta a tényállásban megjelölt dolgokat, az összes vádlottra történő utalás félrevezető, és egybemossa a terheltek cselekvőségét, e körben ez az indoka a tényállás pontosításának.

A vádlottak szó a 18. oldal 3. bekezdésében is összemosza a terheltek cselekvőségét. E helyen a III. r. vádlottra utalás meghagyása a tényállás más részeivel ellentétes is maradna.

VI. A jogi indokolás

Az elsőfokú bíróság jogi indokolását az ítéletábra az alábbiak szerint helyesbíti, illetve egészíti ki.

1. A bünszervezetben való elkövetés

Szinte valamennyi vádlott védője vitatta, hogy jelen ügyben a bünszervezetben történő elkövetés megállapítható lenne. Valójában azonban a bünszervezet törvényi, fogalmi elemeit érdemben nem vitatták, mégis határozott álláspontot képviseltek abban, hogy jelen ügyben bünszervezetről nem lehet szó. A fogalmi bizonytalanság nyilvánvalóan visszavezethető arra, hogy a bünszervezet köznapi, szociológiai, kriminológiai fogalma nem pontosan ugyanaz, mint ami a hatályos büntető törvénykönyvben definícióként szerepel.

Korábban a magyar Büntető Törvénykönyv is más fogalmat határozott meg, amiben nyilvánvalóan szerepet játszottak az Európa Tanács kezdeti ajánlásai, illetőleg annak szervezett bűnözéssel foglalkozó szakértői csoportja által meghatározott kritériumok is (Organised Crimesituation Report 2002.). Ezen fogalom meghatározás szerint bűnszervezetről akkor lehetett szó, ha négy kötelező jellemző (ami lényegében megfelel a jelenleg hatályos törvény fogalmának) mellett legalább két esetleges kritérium is megállapítható, például erőszak vagy más módszer alkalmazása megfélemlítési céllal, kísérlet politikába, médiákba, igazságszolgáltatásba behatolásra, pénzmosás, a tevékenység nemzetközi szintű kiterjesztése, vagy a pontosan ellenőrzött belső struktúra.

A bűnszervezet legelső fogalma az 1997. évi LXXXIII. törvénnyel kerül be a büntető törvénykönyvbe, amely fogalom akkor még úgy hangzott, hogy bűnszervezet a bűncselekmények folyamatos elkövetésére létre jött olyan munkamegosztáson alapuló bűnszövetség, amelynek célja a rendszeres haszonszerzés.

Az 1997-es definíciót az 1999. március 1-én hatályba lépett 1998. évi LXXXVII. törvény is módosította, oly módon, hogy bűncselekmények rendszeres elkövetése révén haszonszerzés végett létre jött olyan bűnszövetség a bűnszervezet, amely feladatmegosztáson, alá-fölé rendeltségi rendszeren és személyi kapcsolatokon nyugvó szerepvállaláson alapul.

Ez a szabályozás még nem fejezte ki megfelelően azt a többletet, amelynek folytán a bűnszervezet a bűnszövetségnél nagyobb veszélyt jelent a társadalomra, ezért a törvényi fogalom később módosult a 2001. évi CXXI. törvénnyel oly módon, hogy bűnszervezet a három vagy több személyből álló, hosszabb időre szervezett, összehangoltan működő csoport, amelynek célja 5 évi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetése. A korábbi definíciókkal összevetve megállapítható, hogy kevésbé szigorú, lazább feltételrendszer egyszerűbb bizonyítási helyzetet próbált teremteni a bűnüldözésnek. Ezen új definíció szerint lényegesen tágabb kör vonható a bűnszervezet fogalmába, amibe a bűnöző célzatú tartós struktúráknak számos formája behelyezhető. Valójában a bűnszövetség és a bűnszervezet elhatárolása jelenleg sem egyszerű. A legobjektívabb kritérium maga a szervezetnek a célja, ami jelen büntetőügyben egyértelműen a bűnszervezet irányába mutat, hiszen az 5 vagy 5 évet meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő cselekmények elkövetése egyértelműen megállapítható.

A hatályos szabályozás a szervezet működésére vonatkozóan lényegesen egyszerűsödött, így munkamegosztás, vagy feladatmegosztás helyett az összehangolt működés az összekötő elem a szervezetet alkotó személyek között. Ez valójában annyit jelent, hogy a szervezet működését olyan koordináció jellemzi, amely nem csupán egyetlen cselekményre, vagy a cselekmények egy részére jellemző, hanem alapvető, meghatározó elve a szervezet létének. A személyi kapcsolatok jelentőségének a háttérbe szorulása azzal a következménnyel jár, hogy a bűnszervezetben részt vevők nincsenek szükségképpen egymással kapcsolatban a bűncselekmények közös megvalósítása során, hanem az is bűnszervezetet valósít meg, ha az elkövetői tevékenység vezetői szinten kerül összehangolásra, és a végrehajtói szinten már személyes kapcsolatokra nincs szükség.

A bűnszervezet összehangolt működése az a fogalmi elem, ami a legnehezebb elhatárolását adja a bűnszövetségtől. Az összehangolt működés a bűnszervezet esetén

ugyanis azt jelzi, hogy a bűnszövetség fogalmi elemeként is megjelölt „szervezett elkövetéshez” képest a jogalkotó magasabb szintű koordinációt társít a magasabb szinten társadalomra veszélyesnek nyilvánított társas bűnelkövetési formációhoz. Ez magába foglalja a szervezeten belüli hierarchikus személyi viszonyokat, illetve a kapcsolattartás nyílt és konspirált módszereit. Jelen ügyben a bíróság megítélése szerint a hosszabb időre szervezettség mellett az összehangolt működés kritériuma is maradéktalanul megvalósult. Ez részben a döntési és irányítói, valamint a végrehajtói szint elkülönülésében mutatkozik meg. A bűnszervezet vezetője meghatározta a feladatokat, aki az I. r. vádlott volt. Vele teljesen mellérendelt viszonyban tevékenykedett a IV. r. vádlott. A többiek végrehajtották a feladatokat. A kommunikációnak megvoltak a bejáratott formái, ami a titkos információgyűjtés során beszerzett lehallgatási anyag, valamint az ahhoz a III. r. vádlott által fűzött magyarázatból állapítható meg. Az összehangolt működés egyik ismérve, hogy a szervezet tagjai olyan szavakat, kifejezéseket használnak telefonbeszélgetések során, olyan módon igyekeztek minimalizálni a közlések információ tartalmát, amelyeknek kizárólag az lehet a magyarázata, hogy kívülállók ne értsék meg őket. Ez elsősorban a kábítószerrel kapcsolatos beszélgetések során elhangzó kifejezések „virágnyelven”, vagyis kódolt formában történő használatát jelentette.

A bűnszervezettel kapcsolatban természetesen lehetnek olyan kapcsolatok, amelyek feltáratlanok maradtak, vagy éppen az olyan személyek, akiknek a tevékenységét már a vádhatóság is úgy ítéli meg, hogy kétséget kizáróan nem bizonyítható a bűnös tevékenységről való tudomásuk. Azonban éppen a konspiráció a bűnszervezet lényege, azaz mindig csak azok ismerik egymást, akik közösen vagy láncolatosan végeznek el valamilyen feladatot. Nem kívánja meg a törvény a bűnszervezeti minősítéshez, hogy a bűnszervezetben tevékenykedő személy a szervezet egészét átlássa és ismerje az összes abban részt vevő személyt. Az büntetéskiszabási tényező lehet, hogy mennyire aktív magatartást fejt ki valaki, mennyire tekinthető irányítónak vagy végrehajtnak a bűnszervezeten belül. Az összehangolt működés, mint a bűnszervezet fogalmi összetevője tartalmát tekintve a benne cselekvő személyek egymást erősítő hatásaként is értékelhető.

A tényállásban rögzített cselekmények elkövetése nem elszigetelten valósult meg. Még a kábítószer termesztéséhez szükséges termőföld behozatala is, mintegy láncszerűen átpakolással jutott el eredeti helyéről a végső címre. A vádlottak által létrehozott szervezet tehát messze túlmutatott az alkalmi jellegű elkövetésen. Nyilvánvalóan hosszabb időre, tartós együttműködés céljából szerveződött olyan feladatmegosztással, amely már önmagában tervszerű összehangolt működést feltételezett. A tevékenységen belül az I. r. vádlott irányított, a IV. r. vádlott a kábítószer termesztéséhez szükséges szakértelmét adta, és beszerezte a kábítószer, és a külföldről beszerezhető eszközöket, az V.r. vádlott elsősorban kertészi feladatokat látott el, vagy például a III. r. vádlott tolmácsolási tevékenységet. Az összehangolt magatartásnál az egyes elkövetők tisztában voltak a végrehajtás körülményeiből azzal, hogy konkrét magatartásukat mások cselekményei megelőzik vagy követik. Ennek tetten érhető példája például a kábítószer behozatala oly módon a VI. r. vádlott részéről, hogy előtte felvezető személygépkocsi közlekedett.

A bűnszervezet hosszabb időre történő szervezettsége körében a 2001. évi CXXI. törvény 19. §. (5) bekezdéséhez fűzött miniszteri indokolás szerint „a hosszabb időre” való utalás azt juttatja kifejezésre, hogy egy vagy két bűncselekmény alkalmi jellegű elkövetése esetén nem állapítható meg bűnszervezetben elkövetés. Itt az utalás a szervezet struktúrájának viszonylagos állandóságára vonatkozik. Az időbeli faktorra való utalás tehát

nem csak a bűnszervezet eddigi tényleges fennállásának az időtartamára vonatkozik, azon nem csak azt a néhány hónapot kell figyelembe venni, amit a vád felöl, hanem a definíció e körben a szervezet célját helyezi előtérbe, azaz a jövőben elkövetni szándékozott bűncselekményeket is ide kell érteni. Ez akár azt is jelentheti, hogy már egyetlen bűncselekmény elkövetési magatartásának megkezdése esetén is szóba jöhet bűnszervezetben történő elkövetés megállapítása. A jelen ügyben azonban a hosszabb időre szervezettség megállapíthatósága nem lehet kérdéses. A vádlottak egyértelműen hosszabb időre rendezkedtek be a kábítószer termesztésére, amelynek mennyisége messze meghaladta azt a mennyiséget, ami az esetleges saját fogyasztásra nézve lenne indokolt. Arra lehet következtetni, hogy az ügyben szereplő bűnözői csoport nem alkalmatosan jött létre, célja nem csupán a jelen ügyben ténylegesen elbíralt bűncselekmények, hanem további súlyos bűncselekmények elkövetése volt.

A hatályos Btk. 137. § 8) pontja szerinti definíció egyes elemeit megnézve a bűnszervezethez szükséges minimális létszám jelen büntetőügyben kétséget kizáróan fennáll, és hasonlóan a csoportos elkövetéshez itt sem kritérium, hogy valamennyi elkövető tettes vagy társtettes legyen az egyes bűncselekményeknél. Az sem kritérium, hogy a bűnszervezet fennállása alatt végig azonos személyi összetétellel működjön, hiszen a szervezetszerű működés lényege éppen az, hogy a személyi mobilitás a szervezet létét nem befolyásolja direkt módon. E létszámba egyébként a bíróság csak azokat a személyeket számítja be, akiknek a vád szerinti bűncselekményekkel kapcsolatban a bűnösségét megállapította, valamint az úgynevezett együttműködő tanúk jöhetnek ebből a szempontból szóba.

A vádlottak a vád tárgyává tett néhány hónapos időtartam alatt több bűncselekményt elkövetettek, így már emiatt sem lehetne arra következtetni, hogy a szervezetet rövid időre, bűncselekmények eseti vagy alkalmatosan elkövetésére hozták létre.

Következő fogalmi eleme a bűnszervezetnek annak célja, ugyanis az nem akármilyen bűnös célra jöhet létre, hanem az 5 évi vagy azt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmények elkövetésére. A definíció bűncselekményeket említ, azaz legalább 2 bűncselekmény elkövetését szabja feltételül, ebbe azonban beleértendő a ténylegesen elkövetett (megkísérelt), valamint a tervezett bűncselekmény is.

A vádlottak által elkövetett és ténylegesen megállapítható bűncselekmények, a bűnszervezet ezen kritériumát is maradéktalanul megvalósítják.

Az elsőfokú ítélettel megállapított tényállás alapján nem férhet kétség a bűnszervezet létehez és a vádlottak kábítószerrel kapcsolatos magatartásához. Vitathatatlan az egyéni elkövetési magatartások kábítószerhez kötődő volta, a vádlottak és a kábítószer, valamint a bűnszervezet közötti egyértelmű kapcsolat. Ezen tárgyi körülmények elegendő alapul szolgálnak arra a következtetésre, hogy a vádlottak tisztában voltak azzal, hogy magatartásuk nem elszigetelt cselekmény, hanem egy kábítószerrel kapcsolatos csoporthoz kapcsolódik. Kábítószer esetében az ilyen mechanizmus a büntetési tételre tekintettel nem lehet más, mint bűnszervezet.

A bünszervezettel kapcsolatban még arra szükséges rámutatni, hogy a bünszervezet keretében történő elkövetés nem minősítési, hanem büntetés kiszabási kérdés, és ennek megfelelően szükséges volt az ítélet rendelkező részének módosítása is.

4.

Az elsőfokú bíróság alapvetően helyesen következtetett a vádlottak bűnösségére, a cselekmények jogi minősítése azonban több esetben korrigálásra szorult. A téves jogi minősítésekre részben helytelen jogi következtetés, részben anyagi jogszabály helytelen értelmezése miatt került sor.

Az I. fokon eljáró bíróság az 1/2007. Büntető Jogegységi Határozat alapján helyesen fektette le a vádlottak által elkövetett cselekmények minősítésének alapjait, helyesen határozta el fogyasztói és forgalmazói elkövetői magatartásokat, és helyesen hivatkozott arra, hogy mely magatartás minősülhet tettesi, társtettesi elkövetésnek.

A helyes kiindulási alap ellenére nem lehet a III. r. vádlott tolmácsolási tevékenységét a természetben tettesi (társtettesi) tevékenységnek értékelni. Az ő tevékenysége a törvényi tényállás keretein kívül valósult meg, így III. r. vádlottnak a Btk. 282. § (1) bekezdésbe ütköző cselekményét bűnsegédi elkövetésnek minősítette az ítélet.

Hasonló elvek szerint minősítette a másodfokon eljáró bíróság VI. r. vádlott tevékenységét bűnsegédi bűnrészségnek a Btk. 282. § (1) bekezdésbe ütköző cselekményében. A kábítószer termesztésével kapcsolatosan a VI. r. terhére a kábítószer termesztéséhez szükséges növényföld Magyarországra hozatala volt róható, ami tettesi cselekmény hiányában a bűncselekmény elkövetéséhez szükséges feltételek biztosításában kimerülő előkészületi jellegű magatartás, ami a (társ) tettesek cselekménye révén minősíthető (fizikai) bűnsegédi magatartásnak. Sem a III. r., sem a VI. r. vádlott nem valósított meg olyan magatartást (ültetés, növények szaporítása, gondozása, öntözés), ami a törvényi tényállás keretein belül valósulna meg.

A cselekmény minősítésénél utal az ítélet a 4/2007. BK. véleményre, amely egyértelműen rögzíti, hogy a bünszervezet nem hoz létre törvényi egységet, ahogyan a bünszövetség sem. A bünszervezetben való elkövetés esetén a tettség és a részség alakzatait az általános szabályok szerint kell megállapítani, tehát a bünszervezetben közreműködő személy akár tettes, akár részes is lehet.

A kábítószerrel visszaélés kereskedéssel történő elkövetése felölel minden olyan mozzanatot, amelynek célja a kábítószer kereskedelmi forgalomba kerülése és amely elkövető terhén ilyen részmozzanatban tevékenység megállapítható, a kereskedésért társtettesként felel. Társtettesek a Btk. 20. § (2) bekezdése értelmében azok, akik a szándékos bűncselekmény törvényi tényállását egymás tevékenységéről tudva közösen valósítják meg. Szemben az önálló tettséggel, a társtettes nem feltétlenül meríti ki tevékenységével a teljes törvényi tényállást, ezen elkövetői minőség megállapításához elégséges, ha az elkövetők egymás előtt is ismert tevékenysége együttesen meríti ki a teljes törvényi tényállást.

A forgalomba hozatal, miként a kereskedelem is az azzal szükségszerűen együtt járó átadáson túlmenően több résztvétekből tevődhet össze: magában foglalhatja az eladók és a vevők felkutatását, a megállapodás megkötését, az áru tárolását, az átadás

helyszínének előzetes felderítését, a szállító eszközök és kísérők biztosítását, felöllelhet tehát minden olyan mozzanatot, amely azt célozza, hogy a kábítószer akár további közbeékelődő személyek révén is bekerüljön a kereskedelmi forgalomba. (BH. 2002.299.) A látszólag részesi tevékenység így helyesen került társtettesi elkövetésnek értékelve a változtatással nem érintett vádlottaknál.

A Btk. 282/A §-ban rögzített terjesztői magatartás minősítésénél az ítéletábla nem fogadta el az első fokon eljáró bíróság okfejtését abban, hogy II. r. és V. r. vádlott cselekményét csupán a cselekmény alapesetében állapította meg. A tényállásból is egyértelműen megállapítható, hogy II. r. vádlott vette át, vette ki a rendőri intézkedést közvetlenül megelőzően azt a csomagot, amelyben a jelentős mennyiség alsó határát meghaladó kábítószer tartalmazó anyag volt. Erről a kábítószerrel is megállapította - helyesen - az első fokon eljáró bíróság, hogy annak mennyisége alapján is lehetett következtetni a forgalomba hozatalra, és a kereskedési szándékra, így a II. r. vádlott esetében kétség nélküli a társtettesi elkövetés megállapíthatósága a 282.§ (3) bekezdés szerinti mennyiségre (tényállása 23. o, 24. o.), ami a súlyosítási tilalomba sem ütközik.

Az V. r. vádlott elsősorban termesztési tevékenységet végzett. Nála bizonyítékok hiányában a „kiskereskedelmi” eladás tettesi közreműködése nem volt rögzíthető a tényállásban, ilyen adat még a lehallgatási anyagokból sem következtethető, erre nézve a III. r. vádlott gyanúsítottai vallomása sem tesz említést. Egyértelmű következtetés volt levonható azonban arra nézve, hogy a kábítószer termesztési cselekvőségén túl is tudomása volt a vádlott társai jelentős kábítószer vásárlásáról, és értékesítéséről, amely tevékenységhez az ő cselekménye szándékerősítő bűnrészesi magatartása mellett fizikai jellegben is megnyilvánult, amikor segédkezett a kábítószer érkezésekor és átvételekor elfogadásukat megelőzően. Ebből következően az ő esetében is a jelentős értékű kábítószerhez igazodóan állapította meg a bíróság a cselekményének minősítését a 282.§ (3) bekezdése szerint, amit bűnsegédként követett el.

Az első fokon eljáró bíróság helyesen járt el a megállapított cselekmények minősítésénél, amikor a folytatólágosságra történő utalást mellőzte, ugyanis az 1/2007. BJE. II/4/A. pontja értelmében az azonos törvényi tényállásba ütköző magatartások természetes egységet képeznek. Ezen esetekben tehát fogalmilag kizárt a folytatólágos egység megállapítása és a természetes egységbe tartozó rész-cselekmények mennyiségei összegződnek, míg az eltérő tényállások hatálya alá tartozó cselekmények külön rendbeli bűncselekményeket valósítanak meg.

Nem fogadta el az ítéletábla az Európai Közösséget létrehozó szerződés 28. pontjára, és az Európai Bíróság Cassis de Dijon ügyére történő védői hivatkozást sem. A Cassis de Dijon ügyben nem kábítószer termesztése, vagy azzal való kereskedelem képezte az ügy tárgyát, hanem egy Franciaországban előállított feketeribizli alapú likőr. Éppen az Európai Unió vagy Európa Tanács keretében megkötött kábítószerrel kapcsolatos egyezmények zárják ki azt az elvi lehetőséget, hogy a kábítószer kereskedése vagy termesztése, illetőleg ezen eszközök előállítása az Európai Unión belül jogszerűnek minősülne. Ez következik az EK szerződés 30. cikkéből is, amely arról rendelkezik, hogy „a 28. és a 29. cikk rendelkezései nem zárják ki a behozatalra, a kivitellel vagy a tranzitárukra vonatkozó olyan tilalmakat

vagy korlátozásokat, amelyeket a közerkölcs, a közrend, a közbiztonság, az emberek, az állatok és növények egészségének és életének védelme, a művészi, történelmi vagy régészeti értéket képviselő nemzeti kincsek védelme vagy az ipari és kereskedelmi tulajdon védelme indokol."

A Btk-ban a közrend elleni bűncselekmények körében szabályozott közegészség elleni bűncselekményekhez tartozó kábítószerrel visszaélés nyilvánvalóan ebbe a körbe tartozik.

Nem merült fel aggály a bíróságban abban, hogy a hatályos magyar büntető törvénykönyv kábítószerrel kapcsolatos tényállása a nemzetközi szerződésekkel és Magyarország nemzetközi kötelezettségvállalásaival ne állna összhangban.

A kábítószeres - ideértve a vadkender alapú kábítószereseket is, mint a kannabisz - ártalmas volta általánosan elismert, és forgalmazásuk valamennyi tagállamban tilos, kivéve az orvosi és tudományos célú felhasználás céljából szigorúan ellenőrzött forgalmat. Ez a jogi helyzet megfelel azoknak a különféle nemzetközi okmányoknak - többek között több ENSZ egyezménynek - is, amelyeket a tagállamok aláírtak, vagy amelyekhez csatlakoztak, valamint az uniós jognak is. Ugyanakkor Hollandia a kannabisz tekintetében tolerancia politikát alkalmaz. Ez a politika többek között ún. „könnyű” drog árusítására és fogyasztásra kínálására szakosodott coffee-shopok létesítésének megengedésében nyilvánul meg. Az Európai Unió Bírósága azonban megállapította, hogy Hollandia a nem belföldi lakosokat korlátozhatja a coffee shopokba való beengedésben, még ez is összhangban áll az uniós joggal. A kábítószer elleni küzdelem kapcsolódik a közrend fenntartáshoz, az állampolgárok egészségének védelméhez, méghozzá azok tagállami és uniós szintű fenntartásához és védelméhez egyaránt. E célok olyan jogszerű érdeket jelentenek, amely főszabály szerint igazolhatja az uniós jog által előírt kötelezettségek korlátozását, még az olyan alapvető szabadságra vonatkozó kötelezettség korlátozását is, mint a szolgáltatásnyújtás szabadsága. (C-137/09 sz. ügyben hozott ítélet Marc Michel Josemans kontra Burgemeester van Maastricht)

VII. A büntetés kiszabása

1.

Az első fokon eljáró bíróság alapvetően helyesen feltárta az irányadó enyhítő és súlyosító körülményeket, azonban részben a minősítés változtatásra is tekintettel azokat nem minden esetben a súlyuknak megfelelően értékelte.

A büntetés kiszabása során az eljáró bíróságnak elsődlegesen a büntető törvénykönyv által meghatározott büntetési tétel keretből kell kiindulnia, melyet az egyes vádlottak konkrét cselekvősege, az egyes vádlottakra alkalmazható alanyi és tárgyi enyhítő és súlyosító büntetékiszabási körülmények, és a hasonló jellegű cselekményekre nézve az országosan és helyi szinten követett bírói büntetékiszabási gyakorlat figyelembevétele konkretizál.

Egyes cselekmények társadalomra veszélyességének megítélése a jogalkotói elváráshoz igazodóan a bírói büntetés kiszabás körében is tükröződik, az esetenként az enyhülés, máskor a súlyosabb büntetőjogi joghátrányok irányába mozdul el.

A kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények megítélésében napjainkban egyértelműen a fokozott szigor érvényesül, azonban ennek ellenére megállapítható, hogy az elsőfokú

bíróság által kiszabott fő- és mellékbüntetések a némi hasonlóságot mutató büntető ügyekhez képest jelentősen eltúlzottnak tekinthető.

Az ítélőtábla a büntetés kiszabás során nem tekinthet el a Legfelsőbb Bíróság által felülvizsgálati eljárásokban, valamint harmadfokú eljárásokban nyújtott ítélkezési gyakorlatot összehangoló és egységesítő iránymutatásaitól a büntetés kiszabás terén sem. A büntetés kiszabás során irányadó bírói gyakorlatnak megfelelően vált szükségessé a kiszabott büntetések enyhítése.

(E körben vizsgálta például a Legfelsőbb Bíróság Bfv.III.581/2010/6. számú végzését, a Fővárosi Ítélőtábla 3.Bf.10/2010/16. számú ítéletét, amely a Fővárosi Bíróság 14.B.97/2008/70. számú ítéletét bírálta felül, a Győri Ítélőtábla Bf.52/2009/16. számú ítélete, amely a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 6.B.381/2007/33. számú ítéletét bírálta felül, a Győri Ítélőtábla Bf.110/2009/44. számú ítéletét, ami a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság B.388/2007/52. számú ítéletét bírálta felül, a Győri Ítélőtábla Bf.22/2009/9. számú ítéletét, ami a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság B.467/2006/80. számú ítéletét bírálta felül, vagy a Debreceni Ítélőtábla büntetés kiszabási gyakorlatából a Bf.II.300/2010/7. számú, a Bf.II.339/2011/5. számú, vagy a Bf.I.114/20001/7. számú ítéleteiben kiszabott minősítést és az ahhoz igazodóan kiszabott büntetéseket.)

Az I. r. vádlott volt az, akitől a többi vádlott kábítószerhez kapcsolódó tevékenysége kiindult, az ő kezdeményező, vezető szerepe, kulcspozíciója az irányadó tényállás alapján kétségtelen, ami a büntetés kiszabás során feltétlen és nyomatékkaal figyelembe veendő súlyosító tényező.

Az Európai Unió Tanácsa 2008/841. IB kerethatározata (2008. október 24.) a szervezett bűnözés elleni küzdelemről szól. Ez a határozat különleges körülményként teszi lehetővé a tagállamoknak, hogy a szankciókat enyhíteni lehessen azzal szemben, aki felhagy bűnözői tevékenységgel, valamint az igazságügyi hatóságoknak olyan információkat szolgáltat, amelyekhez azok egyébként nem tudnának jutni, ezzel segítve őket a következőkben.

Jelen ügyben erre nyilvánvalóan a III. r. vádlott feltáró jellegű vallomása adhat alapot. Mindemellett kizárólag a III. r. vádlottnál volt megállapítható, hogy ebből a bűnszervezetből szándékozott kilépni és ennek érdekében komoly lépéseket is tett. Elfogadta a III. r. vádlott védőjének érvelését az ítélőtábla azzal kapcsolatosan, hogy a III. r. vádlott készült megszakítani kapcsolatát a vádlott-társaival, ugyanis a III. r. vádlott ezzel kapcsolatos állításai egyáltalán nem tekinthetőek súlytalannak és e körben szükséges utalni ügyvéd foglalkozású tanúnak azon vallomására, mely szerint megállapodás alapján 2007. március 1. napjától kívánta alkalmazni a III. r. vádlottat. Ezen vallomást az első fokon eljáró bíróság nem értékelte, holott ebből, valamint a III. r. vádlott vallomásából egyértelmű és kétséget kizáró következtetés vonható arra nézve, hogy a korábbi bűnös tevékenységhez kapcsolódó tevékenységét, amelybe a tényállásból is megállapíthatóan fokozatosan csöppent bele, próbálta megszüntetni.

A IV. r. vádlottnak a kábítószerrel kapcsolatos külföldi elítélésének adatai beszerzésre kerültek, azok súlyosító körülményként való felhasználása nem kifogásolható. Helyesen hivatkozott azonban a IV. r. vádlott védője arra, hogy IV. r. vádlott megrendült egészségi állapotát enyhítő körülményként szükséges jelen ügyben értékelni. A bűnszervezetben

történő bűnelkövetés tettesi és bűnrészesi elkövetői minőségben is megvalósulhat. A társtettesi elkövetés magasabb társadalomra veszélyessége miatt indokolt annak súlyosító tényezőként értékelése. A bűnszervezeti elkövetés nem is minősítési, hanem büntetés kiszabási kérdés, így a kétszeres értékelés tilalma fel sem merülhet.

Mindezen szempontokat is értékelve az ítélőtábla a vádlottak szabadságvesztés főbüntetéseit a rendelkező részben megjelölt mértékben enyhítette.

A bűnszervezetben vezető szerepet betöltő I. r. vádlottnál, valamint IV. r. vádlottnál az enyhítés kisebb mértékű lehetett.

A legjelentősebb enyhítés a III. r. vádlottat érintette, akinél az enyhítő körülmények között külön is megjelöli a bíróság a feltáró jellegű nyomozás során tett beismerő vallomását. Ezen beismerő vallomásának csökkenti a súlyát a tárgyalási szakaszban annak fenn nem tartása, de ez nem változtat azon a tényen, hogy arra nagyban alapozható volt az ítéleti tényállás.

Helyesen határozott az első fokon eljáró bíróság a Btk. 77/B. § (1) bekezdés a) és c) pontja alapján a vagyonelkobzásról és a körben helyesen hivatkozott az 1/2008. számú Büntető Jogegységi Határozatra is. Az első fokon eljáró bíróság mérlegeléssel arra a következtetésre jutott, hogy az 1 100 000 forint készpénz I. és II. r. vádlott tulajdonát képezi és azokhoz kábítószer kereskedelmi tevékenységük révén annak hasznából jutottak.

A bűncselekmény sem gazdagodást, sem újabb bűncselekmény elkövetésének anyagi alapját nem képezheti.

Mindezek alapján a Debreceni Ítélőtábla az első fokon eljáró Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság ítéletét a Be. 372. § (1) bekezdés alapján megváltoztatta, míg egyéb helyes rendelkezéseit a Be. 371. § (1) bekezdésére utalással helybenhagyta.

A bűnügyi költségről szóló rendelkezés a Be. 381. § (1), és a 339. § (2) bekezdésén alapul.

D e b r e c e n , 2011. évi október hó 17. napján

Dr. Kardos Sándor sk.
a tanács elnöke

Dr. Elek Balázs sk.
a tanács tagja-előadó

. Háger Tamás sk.
a tanács tagja

Záradék :

A hajdú-Bihar Megyei Bíróság 4.B.344/2008/354. számú ítélete a Debreceni ítélőtábla Bf.II.385/2011/45. számú ítéletével I. r., II. r., III. r., IV. r., V. r., és VI. r. vádlott vonatkozásában 2011. október 17. napján jogerős és végrehajtható.

Debrecen, 2011. október 17. napján

Dr. Kardos Sándor sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül
tisztviselő